

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ

Підсумки роботи за 2014 рік

м. Київ

ЗМІСТ

	Передмова	3
1.	Про Держфінмоніторинг	5
1.1.	Роль Держфінмоніторингу в системі протидії відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму	5
1.2.	Кадрові питання	6
1.3.	Фінансування Держфінмоніторингу	8
2.	Розвиток законодавчої бази з питань протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму	8
3.	Статистика отриманих повідомлень	11
3.1.	Загальна динаміка отриманих повідомлень	11
3.2.	Динаміка отриманих повідомлень в розрізі суб'єктів первинного фінансового моніторингу	12
4.	Аналітична діяльність	15
4.1.	Процес аналізу інформації	15
4.2.	Зупинення фінансових операцій	17
4.3.	Фінансові розслідування	18
5.	Узагальнені матеріали. Передача та розгляд	31
6.	Забезпечення функціонування та розвитку єдиної державної інформаційної системи	35
7.	Міжвідомча взаємодія	37
7.1.	Взаємовідносини з регуляторами та іншими державними органами	38
7.2.	Взаємодія з суб'єктами первинного фінансового моніторингу	39
7.3.	Взаємодія з громадськістю	40
7.4.	Методичне забезпечення та навчання суб'єктів фінансового моніторингу	41
8.	Діяльність Навчально-методичного центру Держфінмоніторингу України	42
9.	Міжнародне співробітництво	43
9.1.	Робота з міжнародними організаціями	43
9.1.1.	Співробітництво з Групою з розробки фінансових заходів протидії відмиванню грошей (FATF)	44
9.1.2.	Співробітництво з Егмонтською групою	44
9.1.3.	Співробітництво з Радою Європи/Європейською комісією	45
9.1.4.	Співробітництво з Євразійською групою	46
9.1.5.	Інші міжнародні заходи	47
9.1.5.1.	Надання технічної допомоги іншим підрозділам фінансової розвідки	49
9.2.	Обмін інформацією з підрозділами фінансової розвідки	49
10.	Плани на 2014 рік. Перспективи розвитку	50

Шановні колеги!

Одним із найважливіших стратегічних завдань Держфінмоніторингу є утвердження Україною статусу надійного партнера міжнародної спільноти у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Зважаючи на надзвичайну важливість цього питання, у 2014 році Держфінмоніторингом проводилась активна робота щодо:

- законодавчого забезпечення системи фінансового моніторингу;
- посилення міжнародного співробітництва у сфері боротьби з відмиванням доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму;
- здійснення посиленних практичних заходів у сфері боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму.

Насамперед, за результатами проведеної роботи з метою імплементації нових Стандартів FATF та рекомендацій Міжнародного валютного фонду, Держфінмоніторингом спільно з Міністерством фінансів України та іншими державними органами розроблено, а Верховною Радою України 14 жовтня 2014 року прийнято Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

В частині практичної діяльності, Держфінмоніторингом продовжується активна робота стосовно розслідування фактів відмивання коштів, одержаних від корупційних діянь, розкрадання та привласнення державних коштів та майна колишнім Президентом України Януковичем В.Ф., його близькими, посадовцями колишнього Уряду країни та пов'язаними з ними особами, а також щодо осіб, причетних до організації умисного масового вбивства людей та сепаратистської діяльності на території України.

Також, Держфінмоніторингом здійснюється активна міжнародна робота стосовно розслідування, пошуку та блокування активів викрадених колишніми українськими високопосадовцями.

З цього приводу 29 - 30 квітня 2014 року у м. Лондон, Велика Британія, організовано Форум з питань повернення в Україну активів та коштів, отриманих незаконним шляхом (Ukraine Forum on Asset Recovery, UFAR), учать у якому взяла українська делегація.

17 жовтня 2014 року м. Цюріх, Швейцарська Конфедерація, відбулась робоча зустріч підрозділів фінансових розвідок щодо розслідування справ з повернення активів колишніх високопосадовців, за участю фахівців фінансової розвідки України.

За результатами зустрічі було ініційовано опрацювання та погодження документу щодо співробітництва в рамках проведення спільного розслідування

і замороження злочинних активів, а також заплановано відповідні двосторонні практичні заходи.

В 2014 році Держфінмоніторинг продовжував широке співробітництво з громадськими організаціями, державними органами, а також здійснював методичне забезпечення системи фінансового моніторингу.

За результатами проведеної роботи, Держфінмоніторинг пропонує Вашій увазі звіт про реалізацію в 2014 році державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

З повагою

**Голова Державної служби
фінансового моніторингу України**

Ігор Черкаський

1. ПРО ДЕРЖФІМОНІТОРИНГ

1.1. Роль Держфінмоніторингу в системі протидії відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму

Ключовим елементом системи протидії відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму є Державна служба фінансового моніторингу України, як центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Функції та повноваження Держфінмоніторингу регламентуються Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» (далі – Базовий Закон) та Положенням про неї.

Відповідно до Положення про Державну службу фінансового моніторингу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.09.2014 № 455, діяльність Держфінмоніторингу спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів України.

Держфінмоніторинг здійснює реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та забезпечує координацію діяльності державних органів у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Одним з основних напрямків діяльності Держфінмоніторингу є розроблення пропозицій щодо вдосконалення законодавства у зазначеній сфері, які реалізуються через Міністерство фінансів України.

Крім того, Держфінмоніторинг діє як національний центр фінансової розвідки з відповідними повноваженнями органу такого типу, до основних завдань і функцій якої відноситься збирання, оброблення і аналіз інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, інші фінансові операції або інформації, що може бути пов'язана з підозрою у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму.

Держфінмоніторинг у 2014 році також був наділений повноваженнями щодо здійснення державного регулювання і нагляду у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму щодо суб'єктів підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна, та для підприємців та юридичних осіб, які проводять фінансові операції з товарами (виконують роботи, надають послуги) за готівку, за умови, що сума такої фінансової операції дорівнює чи перевищує суму 150 000 гривень.

Важливою складовою діяльності Держфінмоніторингу є налагодження конструктивної співпраці з міжнародними установами та іноземними

партнерами, на які світовою спільнотою покладено відповідальність за організацію ефективної протидії відмиванню коштів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму.

Держфінмоніторинг, як підрозділ фінансової розвідки України, здійснює обмін інформацією з іноземними підрозділами фінансової розвідки на партнерських принципах відповідно до статуту Егмонтської Групи та відповідно до Меморандумів про взаємопорозуміння.

1.2. Кадрові питання

Реалізація державної кадрової політики в Держфінмоніторингу здійснюється із дотриманням вимог Конституції України, законодавства з питань державної служби, забезпечення засад запобігання і протидії корупції, інших нормативно-правових актів, відповідно до яких держава створює умови для реалізації громадянами права на працю, підготовку та перепідготовку кадрів відповідно до суспільних потреб.

Структура Державної служби фінансового моніторингу України

Затверджена штатна чисельність Держфінмоніторингу становить 237 осіб. Станом на 31 грудня 2014 року в Держфінмоніторингу фактично працює

218 службовців. Динаміка фактичної чисельності працівників Держфінмоніторингу у 2010-2014 роках наведена у діаграмі:

Розподіл працівників Держфінмоніторингу за гендерним принципом: чоловіки – 88 осіб (40,4 %), жінки – 130 осіб (59,6%). Серед керівного складу 35 чоловіків та 32 жінки.

За віковим складом працівників Держфінмоніторингу найчисленнішою є вікова група до 35 років.

Кадровий склад Держфінмоніторингу сформовано з висококваліфікованих спеціалістів, які мають повну вищу освіту. Науковий ступінь мають 6 працівників Держфінмоніторингу, з них 3 – мають вчене звання. Магістрами державного управління є 10 працівників Держфінмоніторингу.

Протягом 2014 року в Держфінмоніторингу було організовано та проведено 3 конкурсних відбори на заміщення вакантних посад державних службовців, у яких взяли участь 30 осіб. За результатами конкурсного відбору після проведеної спеціальної перевірки відомостей щодо осіб, які претендують на зайняття посад, пов'язаних із виконанням функцій держави, призначено на вакантні посади 23 особи. Також, за результатами стажування з інших державних органів до Держфінмоніторингу було переведено 8 державних службовців.

З метою ефективного використання кадрового потенціалу, професійних вмінь та навичок висококваліфікованих спеціалістів в Держфінмоніторингу сформовано кадровий резерв. В 2014 році до кадрового резерву Держфінмоніторингу було зараховано 149 спеціалістів. Протягом 2014 року з кадрового резерву на вакантні посади з кадрового резерву було призначено 10 працівників, з них на керівні посади – 8.

З метою набуття практичного досвіду, перевірки професійного рівня працівників в Держфінмоніторингу проводиться стажування державних службовців, за підсумками якого у звітному році 22 працівники були переведені на вищі посади.

1.3. Фінансування Держфінмоніторингу

Фінансування видатків Держфінмоніторингу в 2014 році здійснювалося з державного бюджету в межах затверджених Законом України «Про Державний бюджет України на 2014 рік» бюджетних асигнувань.

У 2014 році відповідно до отриманих з державного бюджету асигнувань Держфінмоніторингом були здійснені видатки в сумі 25 233,9 тис. гривень. Структура використання вказаних коштів наведена в наступній таблиці.

Структура використання бюджетних асигнувань Держфінмоніторингу в 2014 році

Напрямок витрат	Сума в тис. грн.
Виплата заробітної плати та нарахувань на неї	20 616,8
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	1 017,7
Оплата видатків на відрядження	
Утримання Навчально-методичного центру Держфінмоніторингу України	1 352,6
Інші видатки для забезпечення діяльності та функціонування Державної інформаційної та інформаційно-аналітичної системи Держфінмоніторингу	2 246,8
Разом	25 233,9

2. РОЗВИТОК ЗАКОНОДАВЧОЇ БАЗИ З ПИТАНЬ ПРОТИДІЇ ВІДМИВАННЮ КОШТІВ ТА ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ

Протягом 2014 року Держфінмоніторингом здійснювались заходи з розробки пропозицій щодо вдосконалення нормативно-правових актів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та з інших питань діяльності Держфінмоніторингу.

Так, Держфінмоніторингом було підготовлено проект Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Після погодження зазначеного проекту Закону із заінтересованими державними органами його було направлено до Кабінету Міністрів України. Уряд, як суб'єкт законодавчої ініціативи, вніс проект Закону до Верховної Ради України 12 вересня 2014 року (законопроекту присвоєно реєстраційний номер 5067).

7 жовтня 2014 року Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» було прийнято Верховною Радою України у першому читанні.

14 жовтня 2014 року Верховною Радою України ухвалено у другому читанні та в цілому Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Закон набрав чинності 6 лютого 2015 року.

Законом комплексно удосконалено національне законодавство в сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, зокрема:

- запроваджена національна оцінка ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму та удосконалено ризик-орієнтовний підхід;
- визначено заходи щодо боротьби із фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;
- включено податкові злочини до числа предикатних до відмивання коштів;
- запроваджено обов'язковий фінансовий моніторинг щодо національних публічних діячів та посадових осіб інших країн та міжнародних організацій;
- знято порогові суми для здійснення фінансового моніторингу ріелторами та нотаріусами;
- виключено осіб, які здійснюють операції з готівковими коштами на суму понад 150000 грн., з числа суб'єктів первинного фінансового моніторингу за рахунок введення обов'язкового моніторингу таких операцій банківськими установами;
- удосконалено процедуру зупинення фінансових операцій;
- внесено зміни до Кримінального процесуального кодексу України щодо:

1) підслідності злочинів, передбачених статтями 209 «Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом» та 209¹» Умисне порушення вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму» Кримінального кодексу України;

2) проведення досудового розслідування у провадженнях із легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, без попереднього або одночасного притягнення особи до кримінальної відповідальності за вчинення суспільно небезпечного протиправного діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, у кримінальних провадженнях за статтею 209 Кримінального кодексу України у разі, коли:

- суспільно небезпечне протиправне діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, вчинено за межами України, а легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, – на території України;

- факт вчинення суспільно небезпечного протиправного діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, встановлений судом у відповідних процесуальних рішеннях.

Отже, впровадження Закону суттєво підвищить ефективність формування та реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Закон, що був підтриманий в рамках антикорупційних ініціатив Уряду, підтверджує європейський вибір розвитку нашої держави і безумовне виконання Україною взятих на себе зобов'язань по імплементації Стандартів FATF.

Також, Держфінмоніторингом протягом 2014 року розроблено 32 проекти нормативно-правових актів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму (у тому числі проект Закону, ухвалений Парламентом 14 жовтня 2014 року), з яких 28 на даний час знаходяться на супроводженні в державних органах.

Так, протягом 2014 року прийнято 3 акти, розробником яких був Держфінмоніторинг:

- постанова Кабінету Міністрів України від 17.09.2014 № 455 «Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України»;
- 2 накази Міністерства фінансів України:
 - від 24.12.2013 № 1118 «Про затвердження Вимог до кваліфікації працівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу, відповідального за проведення фінансового моніторингу», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 20.01.2014 за № 108/24885;
 - від 12.08.2014 № 808 «Про затвердження Змін до Порядку проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 26.08.2014 за № 1026/25803.

Водночас, Держфінмоніторингом протягом 2014 року прийнято 178 наказів та 29 розпоряджень організаційно-розпорядчого характеру, взято участь у погодженні 87 проектів нормативно-правових актів, розроблених іншими державними органами, з яких 74 проекти погоджено та стосовно 13 проектів надано зауваження та пропозиції.

Окрім цього, протягом 2014 року у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму Верховною Радою України, відповідними державними органами та Національним банком України було прийнято наступні акти:

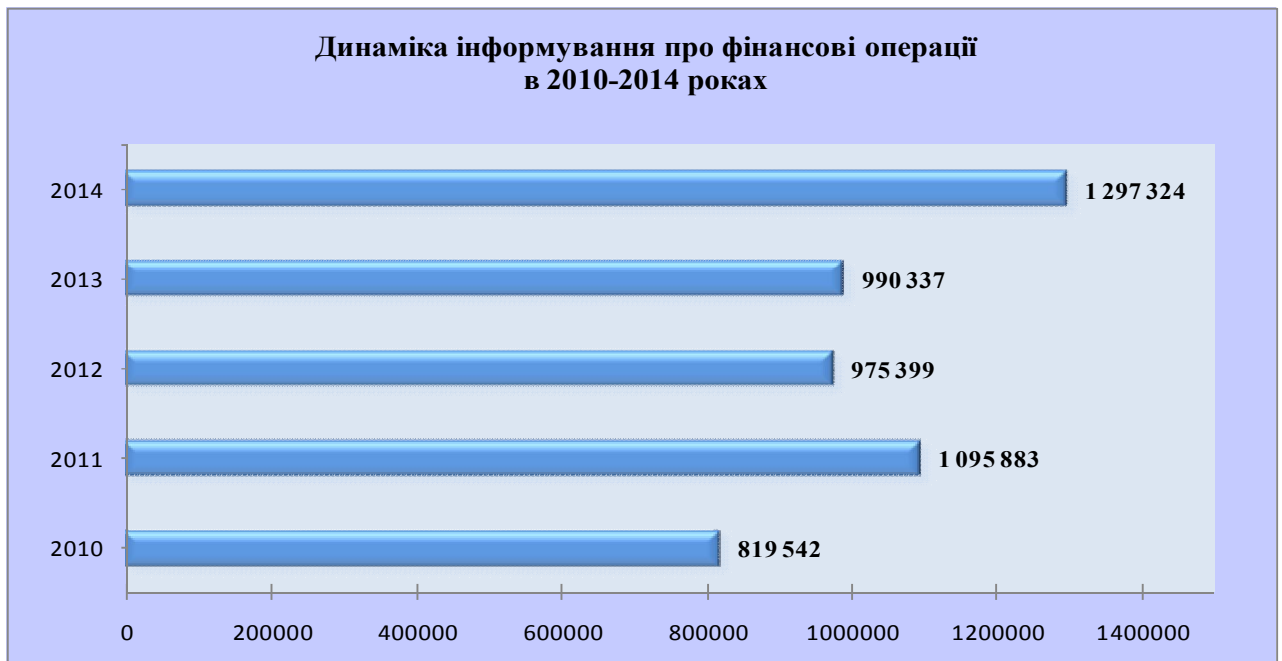
- Верховною Радою України – Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення кінцевих вигодоодержувачів юридичних осіб та публічних діячів» від 14.10.2014 № 1701-VII;
- Міністерством фінансів України – 2 накази;
- Міністерством юстиції України – 1 наказ;
- Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку – 2 рішення;
- Правлінням Національного банку України – 5 постанов.

3. СТАТИСТИКА ПОВІДОМЛЕНЬ

3.1. Загальна динаміка отриманих повідомлень

Згідно із Базовим Законом, фінансові посередники подають до Держфінмоніторингу інформацію про фінансові операції, які відповідно до законодавства підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу або щодо яких є підозри у причетності до відмивання коштів або фінансування тероризму.

Всього з початку експлуатації інформаційно-аналітичної системи Держфінмоніторингом отримано та оброблено 10 830 242 повідомлення про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, з яких 1 297 324 повідомлень протягом 2014 року (див. діаграму).

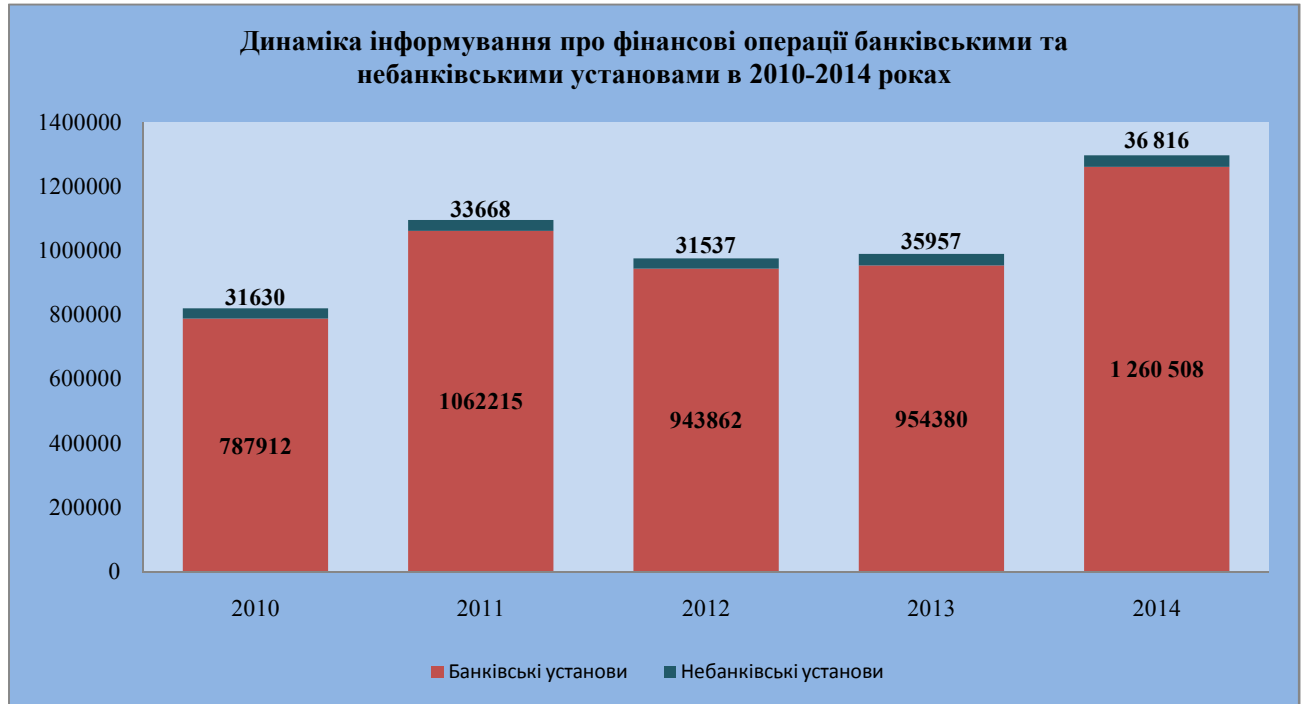
Слід відмітити, що у 2014 році Держфінмоніторингом взято на облік 1 287 496 повідомлень про фінансові операції, що на 31,09 % більше ніж у 2013 році (див. діаграму).

3.2. Динаміка отриманих повідомлень в розрізі суб'єктів первинного фінансового моніторингу

Найбільш активними в системі звітування, в розрізі суб'єктів первинного фінансового моніторингу, є банківські установи, які надсилають основну частину повідомлень про операції, що підлягають фінансовому моніторингу.

Протягом 2014 року від банківських установ було отримано 97,16 % від загальної кількості повідомлень про фінансові операції (див. діаграму).

Також слід зазначити, що питома вага помилок у повідомленнях складає лише 0,76 % від загальної кількості отриманих Держфінмоніторингом у 2014 році повідомлень про фінансові операції.

Таким чином, відсоток повідомлень про фінансові операції, поданих суб'єктами первинного фінансового моніторингу до Держфінмоніторингу протягом 2014 року коректно складає 99,24 % від загальної кількості повідомлень.

Кількість повідомлень про фінансові операції, взятих на облік Держфінмоніторингом, в розрізі типів подання станом на 01.01.2015 року

Тип установи	Кількість повідомлень в електронному вигляді	Кількість повідомлень в паперовому вигляді
Банківські установи	1 251 311	–
Небанківські установи	35 629	556

У 2014 році кількість повідомлень про фінансові операції, що були отримані та взяті на облік Держфінмоніторингом від небанківських установ в електронному вигляді збільшилась порівняно з 2012 роком на 5,04 % та складає

98,46 % від загальної кількості поданих до Держфінмоніторингу зазначеною категорією суб'єктів первинного фінансового моніторингу повідомлень.

Серед небанківських установ найбільш активним у поданні повідомлень є страховий сектор. Питома вага таких повідомлень у загальному обсязі взятих на облік повідомлень про фінансові операції, що надійшли до Держфінмоніторингу від небанківського сектору склала 79,68 % (діаграма 3.1).

Питома вага повідомлень у загальному обсязі повідомлень про фінансові операції, що надійшли від небанківського сектору та взяті на облік Держфінмоніторингом протягом 2014 року

Тип установи	Кількість	Питома вага (%)
Страхові установи	28 831	79,68
Інші суб'єкти господарювання, що надають фінансові послуги	1 680	4,64
Професійні учасники фондового ринку	5 357	14,80
Суб'єкти господарювання, які проводять лотереї	258	0,71
Нотаріуси	29	0,09
Інші суб'єкти первинного фінансового моніторингу	30	0,08

Діаграма 3.1

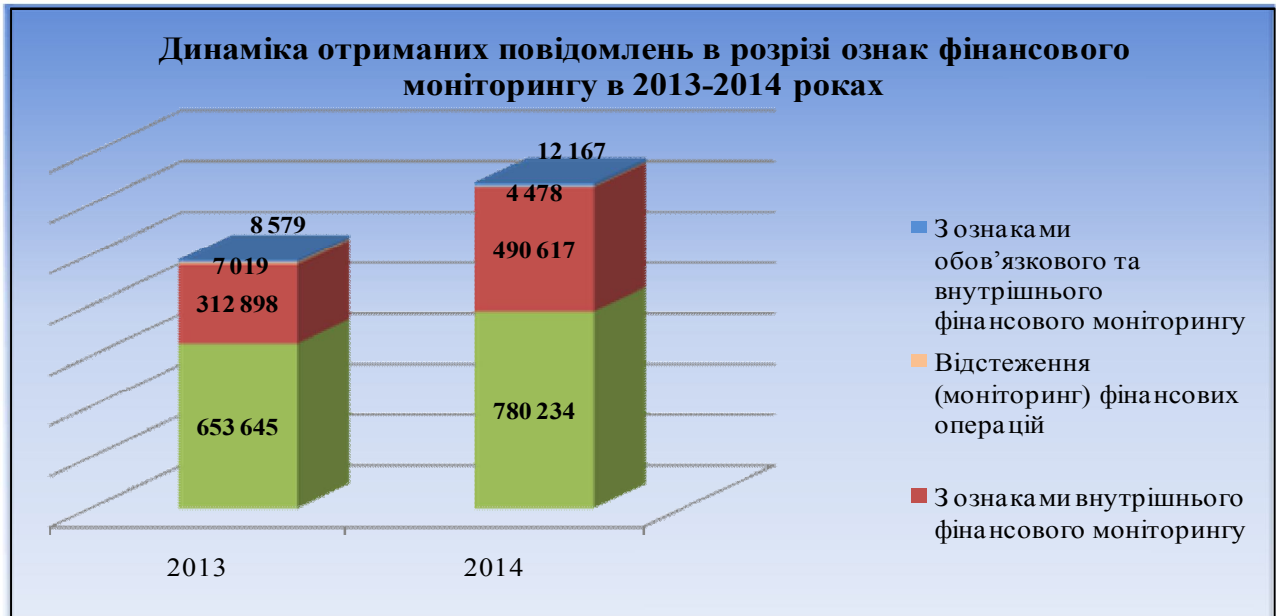

Розподіл прийнятих на облік в звітному році повідомлень в розрізі ознак фінансового моніторингу має такий вигляд (діаграма 3.2):

- за ознаками обов'язкового моніторингу – 60,60 % (780 234);
- за ознаками внутрішнього моніторингу – 38,10 % (490 617);

- за ознаками обов'язкового та внутрішнього моніторингу – 0,95 % (12 167);
- фінансові операції, що надійшли на запит щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій – 0,35 % (4 478).

Діаграма 3.2

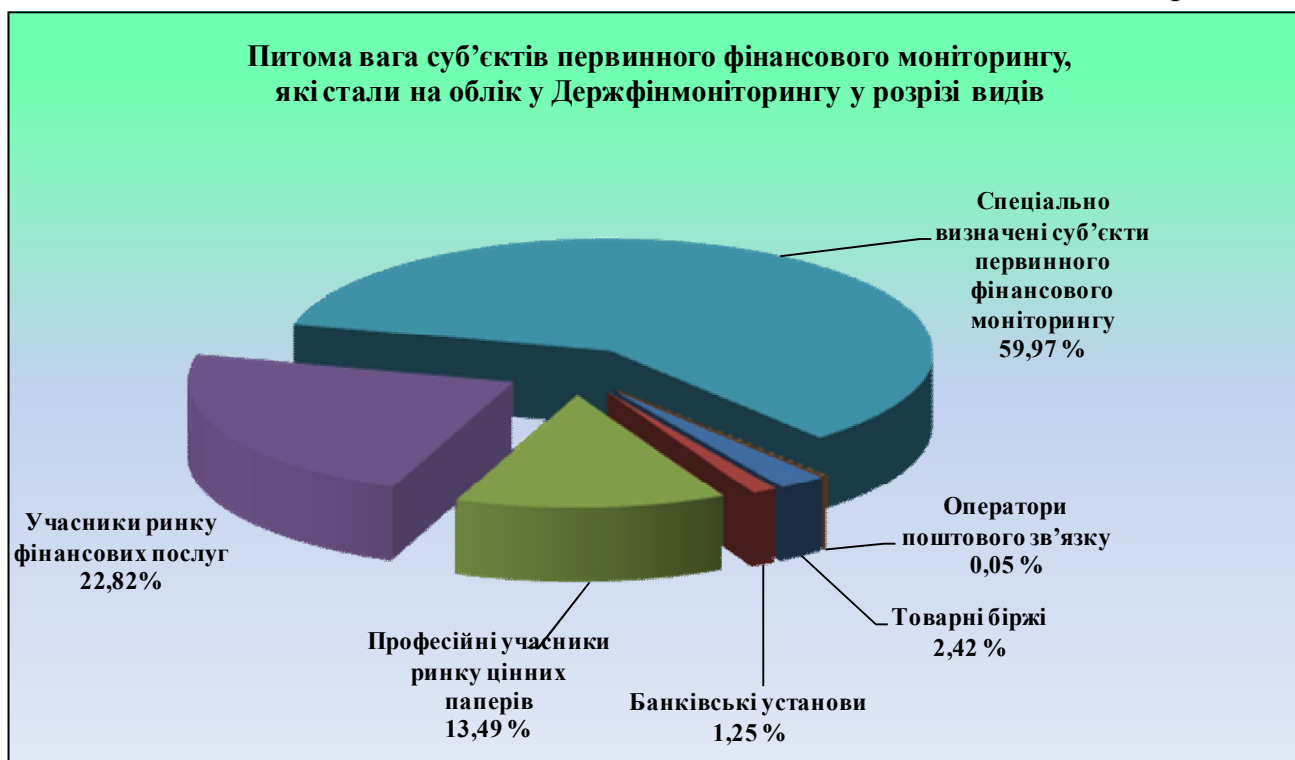
Відповідно до пункту 1 частини другої статті 6 Закону суб'єкти первинного фінансового моніторингу зобов'язані стати на облік у Держфінмоніторингу.

Станом на 01.01.2015 на облік у Держфінмоніторингу стали 23 172 (у тому числі 10 173 відокремлених підрозділів) суб'єктів первинного фінансового моніторингу (діаграма 3.3).

Питома вага суб'єктів первинного фінансового моніторингу, що стали на облік в Держфінмоніторингу станом на 01.01.2015 року

Тип суб'єкта первинного фінансового моніторингу	Кількість*	Питома вага (%)
Банківські установи	162	1,25
Учасники ринку фінансових послуг	2 968	22,82
Професійні учасники ринку цінних паперів	1 753	13,49
Товарні біржі	315	2,42
Оператори поштового зв'язку	6	0,05
Спеціально визначені суб'єкти первинного фінансового моніторингу	7 795	59,97

* дані без урахування відокремлених підрозділів

4. АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

4.1. Процес аналізу інформації

Держфінмоніторинг згідно з повноваженнями здійснює збирання, оброблення та аналіз інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, інші фінансові операції або інформації, що може бути пов'язана з підозрою у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванні тероризму.

Інформація для аналізу надходить з таких джерел:

- суб'єкти первинного фінансового моніторингу;
- правоохоронні органи;
- суб'єкти державного фінансового моніторингу та інші державні органи;
- підрозділи фінансових розвідок інших країн.

Держфінмоніторингом здійснюється комплексний аналіз отриманої інформації та виявлених фінансових потоків в різних секторах фінансового ринку.

Первинна аналітична обробка інформації здійснюється в аналітичному сегменті Єдиної інформаційної системи фінансового моніторингу.

Всі отримані повідомлення, що попадають у сховище Держфінмоніторингу, розділяються за ступенем ризику та підлягають ґрунтовному аналізу з урахуванням всієї наявної інформації. За результатами такого аналізу створюються дос'є для проведення фінансового розслідування.

Так, протягом 2014 року для активної роботи було відібрано 200 824 повідомлень про фінансові операції, що стали базою для формування 1 970 досьє.

Досьє аналізується на предмет виявлення підстав вважати, що фінансова операція може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи пов'язана із вчиненням іншого діяння, визначеного Кримінальним кодексом України.

Держфінмоніторинг здійснює аналіз фінансових операцій, постійно підвищуючи рівень аналізу фінансових операцій.

У порівнянні з попереднім 2013 роком кількість повідомлень про фінансові операції, що стали базою для формування досьє, зросла на 70,2% або на 82 848 повідомлень про фінансові операції.

За результатами опрацювання досьє у 2014 році до правоохоронних органів передано 476 узагальнених матеріалів та 298 додаткових узагальнених матеріалів.

Аналіз отриманих повідомлень здійснюється із врахуванням додаткової інформації, що одержується на запити Держфінмоніторингу.

Так, протягом 2014 року, засобами програмного забезпечення АРМу «Запит НБУ» направлено 47 940 файлів-запитів до 188 банківських установ. Файли-запити, в тому числі, були відправлені по 4 803 операціям, що стали об'єктом дослідження.

Базовим Законом передбачено інструмент отримання додаткової інформації – відстеження (моніторинг) фінансових операцій.

Інформація щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій подається до Держфінмоніторингу у вигляді повідомлень про фінансові операції.

Протягом 2014 року підготовлено 20 запитів на відстеження (моніторинг) фінансових операцій до суб'єктів первинного фінансового моніторингу. Від суб'єктів первинного фінансового моніторингу на запити про відстеження (моніторинг) отримано 4 478 повідомлень про фінансові операції.

4.2. Зупинення фінансових операцій

Базовий Закон передбачає право Держфінмоніторингу щодо зупинення фінансових операцій. Порядок прийняття Державною службою фінансового моніторингу України рішення про зупинення фінансових операцій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 14.09.2012 № 992, що зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05.10.2012 за № 1694/22006 (далі – Порядок). Згідно з частиною п'ятою статті 17 Базового Закону, загальний строк зупинення фінансових операцій не може перевищувати 14 робочих днів.

Відповідно до частини п'ятої статті 17 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», який набрав чинності з 06.02.2015, загальний строк зупинення фінансових операцій не може перевищувати 30 робочих днів.

Відповідно до діючого Порядку Держфінмоніторинг приймає відповідні рішення та доручення про зупинення фінансових операцій:

- про подальше зупинення фінансової операції у випадках, встановлених частинами другою та п'ятою статті 17 Базового Закону;
- про зупинення видаткових операцій за рахунками клієнтів (осіб) відповідно до частин третьої та п'ятої статті 17 Базового Закону;
- про скасування свого рішення щодо зупинення видаткових операцій відповідно до частини п'ятої статті 17 Базового Закону;
- щодо зупинення/поновлення суб'єктом первинного фінансового моніторингу проведення або забезпечення моніторингу фінансової операції відповідної особи на виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави – відповідно до частини п'ятої статті 22 Базового Закону.

Протягом 2014 року Держфінмоніторингом на виконання статей 17, 18, 20 та 22 Базового Закону підготовлено та направлено 2 403 рішення та надано 3 доручення про зупинення фінансових операцій, зокрема:

- 114 рішень – в порядку частини другої статті 17 Закону;
- 1 175 рішень – в порядку частини третьої статті 17 Закону;
- 1 114 рішень – в порядку частини п'ятої статті 17 Закону;
- 3 доручення – в порядку частини п'ятої статті 22 Закону.

4.3. Фінансові розслідування

У 2014 році особлива увага приділялась зокрема, наступним напрямкам фінансових розслідувань:

- розслідування фінансових операцій, проведених за участю колишнього Президента України Януковича В.Ф., його близькими та посадовцями колишнього Уряду, органів влади, місцевого самоврядування;
- розслідування фактів протиправної діяльності «конвертаційних» центрів та підприємств з ознаками фіктивності, задіяних у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом;
- розслідування справ пов'язаних з привласненням коштів суб'єктів господарської діяльності та фізичних осіб зокрема, шляхом втручання в роботу ЕОМ;
- розслідування фінансових операцій, пов'язаних із фінансуванням тероризму та сепаратизму;
- розслідування фінансових операцій, пов'язаних з цінними паперами та борговими зобов'язаннями;
- розслідування фінансових операцій, пов'язаних із розкраданням/привласненням бюджетних коштів та інших державних активів;
- розслідування фінансових операцій, пов'язаних з купівлею-продажем дорогоцінних металів;
- розслідування фінансових операцій, пов'язаних з шахрайством у сфері страхової діяльності;
- розслідування фінансових операцій, пов'язаних із незаконним виведенням грошових коштів за кордон;
- розслідування фінансових операцій у інвестиційній сфері.

Щодо розслідування фінансових операцій, проведених за участю колишнього Президента України Януковича В.Ф., його близькими та посадовцями колишнього Уряду, органів влади, місцевого самоврядування

Держфінмоніторингом продовжується активна робота стосовно розслідування фактів відмивання коштів, одержаних від корупційних діянь, розкрадання та привласнення державних коштів та майна колишнім Президентом України Януковичем В.Ф., його близькими, посадовцями колишнього Уряду країни та пов'язаними з ними особами, а також щодо осіб, причетних до організації умисного масового вбивства людей.

Держфінмоніторингом підготовлено та направлено до правоохоронних органів 268 матеріалів (72 узагальнених та 196 додаткових узагальнених матеріалів) стосовно фінансових операцій, проведених за участю колишнього Президента України Януковича В.Ф., його близькими та посадовцями колишнього Уряду, органів влади, місцевого самоврядування.

Загальна сума фінансових операцій, які можуть бути пов'язані з легалізацією доходів, одержаних злочинним шляхом, за цими матеріалами становить 147,8 млрд. грн., а сума фінансових операцій, які можуть бути пов'язані з учиненням інших злочинів, становить 11,1 млрд. гривень.

За результатами вжитих заходів Держфінмоніторингом виявлено 538 рахунків 93 фізичних та 81 рахунок 32 юридичних осіб, що пов'язані із вищезазначеними фізичними особами, та заблоковано кошти на суму 1,73 млрд. грн., 194,3 млн. дол. США, 18,1 млн. євро та 21,7 млн. рос. рублів, дорогоцінних металів (золота та срібла) вартістю 3 млн. грн., а також цінні папери вартістю 2,6 млрд. грн. та 1 млрд. дол. США.

В рамках фінансових розслідувань виявлено фінансові операції 44 компаній-нерезидентів, зареєстрованих на Кіпрі, Панамі, Великобританії, Белізі, Сейшельських островах, Австрії, які пов'язані з Януковичем В.Ф. та його найближчим оточенням.

Вказаними компаніями-нерезидентами протягом 2010-2013 років, через рахунки відкриті у банках Латвії, здійснено переказ коштів на рахунки, відкриті в українських банках, у розмірі 1,37 млрд. дол. США, значну частину з яких було використано для придбання облігацій внутрішньої державної позики (далі – ОВДП).

Держфінмоніторингом заблоковано кошти по рахунках вищезазначених компаній-нерезидентів на території України у сумі 1,37 млрд. дол. США, на які ухвалами Печерського районного суду м. Києва було накладено арешт.

Крім того, в результаті тісної співпраці Держфінмоніторингу з Підрозділом фінансової розвідки Латвії, на рахунках 23 компаній-нерезидентів було заблоковано 49,51 млн. дол. США.

Сума заблокованих коштів на рахунках 44 компаній нерезидентів, підконтрольних «сім'ї Януковича», склала 1,42 млрд. дол. США, у тому числі на території України –1,37 млрд. дол. США, за кордоном – 49,51 млн. дол. США.

За результатами вжитих заходів загальна сума виявлених та заблокованих Держфінмоніторингом коштів в еквіваленті складає 1,49 млрд. дол. США.

Окрема увага приділяється пошуку вищезазначених активів за кордоном. Так, Держфінмоніторингом направлено запити до підрозділів фінансових розвідок 136 країн світу з метою встановлення та подальшого блокування банківських рахунків, корпоративних прав, цінних паперів та інших прав вимог, рухомого, нерухомого майна та інших активів за кордоном.

Особливо активна співпраця здійснюється з представниками підрозділу фінансової розвідки та державними органами США. Так, починаючи з березня 2014 року відбулись зустрічі із представниками Посольства США в Україні, Департаменту юстиції США, Державного казначейства США та Федерального бюро розслідувань США, Управління контролю за іноземними активами (OFAC).

Крім того, 17 жовтня 2014 року у м. Цюріх, Швейцарська Конфедерація, відбулась робоча зустріч підрозділів фінансових розвідок щодо розслідування справ з повернення активів колишніх високопосадовців, за участю фахівців фінансової розвідки України.

Зустріч стала наступним важливим кроком для України після Конференції «Український форум з питань повернення активів», який відбувся в м. Лондон, Великобританія, у період з 29 по 30 квітня 2014 року.

За результатами зустрічі було ініційовано опрацювання та погодження документу щодо співробітництва в рамках проведення спільного розслідування і замороження злочинних активів, а також заплановано відповідні двосторонні практичні заходи.

Щодо розслідування фактів протиправної діяльності «конвертаційних» центрів та підприємств з ознаками фіктивності, задіяних у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом

Протягом 2014 року, Держфінмоніторингом підготовлено та передано до правоохоронних органів України 124 узагальнених та додаткових узагальнених матеріалів, в тому числі 102 узагальнених та 22 додаткових узагальнених матеріалів, пов'язаних із зняттям готівкових коштів.

В фінансових операціях, що увійшли до зазначених матеріалів, найбільш розповсюдженими підставами для зняття коштів готівкою стали наступні:

- закупівля сільськогосподарської продукції – 15,3%;
- закупівля товару/оплата послуг – 13,7%;
- надання фінансової допомоги/позики – 0,8%;
- невизначені (інші) цілі – 70,2%.

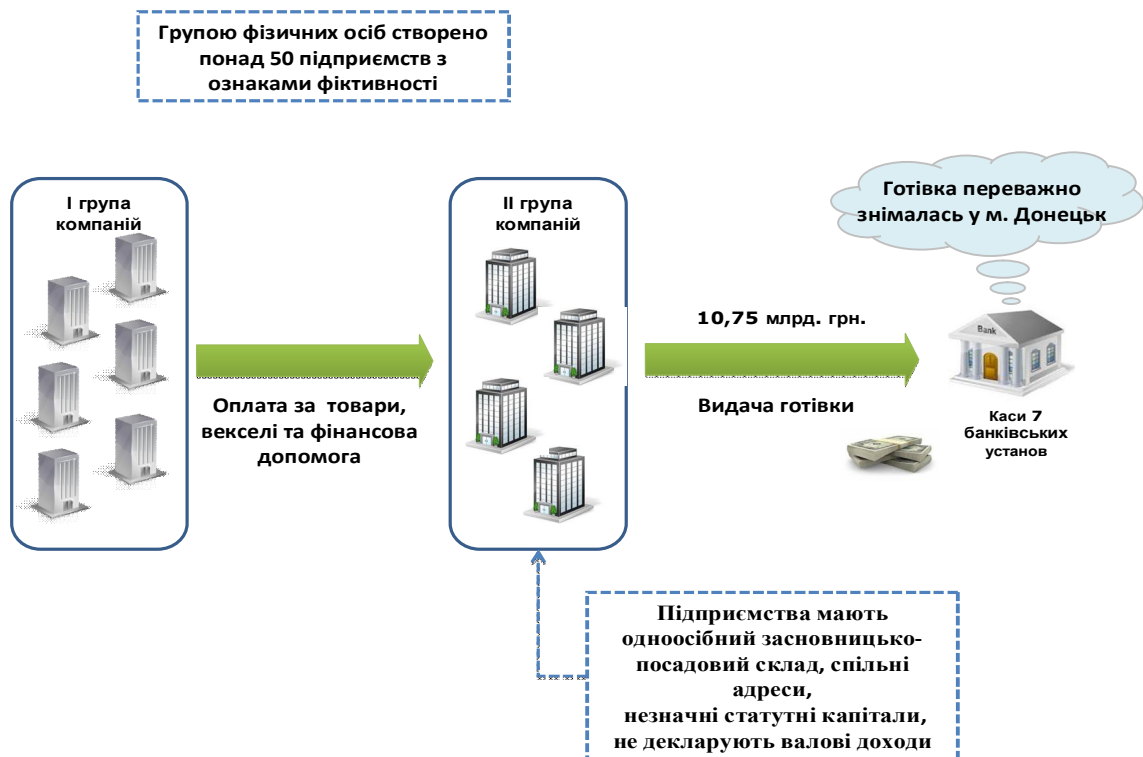
Приклад 1.

У ході аналізу фінансових операцій ряду підприємств виявлено ознаки функціонування масштабного «конвертаційного центру» у східному регіоні України.

Встановлено, що групою фізичних осіб створено понад 50 підприємств з ознаками фіктивності, які використовувались для акумулювання безготівкових коштів та подальшого переведення їх у готівку. З рахунків 7 підприємств із зазначеної групи знято готівкою 10,75 млрд. грн. Кошти знімалися у касах 7 банківських установ, розташованих переважно у м. Донецьк. Попередньо безготівкові кошти надходили від значної кількості підприємств у вигляді оплати за товари та векселі, а також фінансової допомоги.

Підприємства мають одноосібний засновницько-посадовий склад, спільні адреси, незначні статутні капітали, не декларують валові доходи.

Кримінальне провадження відкрито за ч.3 ст.212 «Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів)», ч.2 ст.205 «Фіктивне підприємництво» та ч.3. ст.209 «Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом» Кримінального кодексу України. Слідство триває.

Щодо розслідування справ, пов'язаних з привласненням коштів суб'єктів господарської діяльності та фізичних осіб, зокрема, шляхом втручання в роботу ЕОМ

За результатами здійсненого аналізу інформації про фінансові операції, що можуть бути пов'язані з несанкціонованим втручанням до банківських систем з метою заволодіння коштами шахрайським шляхом у 2014 році до правоохоронних органів направлено 105 узагальнених матеріалів.

Банківськими установами надано Держфінмоніторингу інформацію про 415 спроб відмивання доходів, отриманих внаслідок несанкціонованого списання коштів з рахунків клієнтів банку. Спроби несанкціонованого втручання було здійснено у 53 банках України.

Найбільш уразливими для кіберзлочинів у банківському секторі є он-лайн послуги або послуги віддаленого доступу клієнтів до власних рахунків у банках, електронні гарантії з «прив'язаними» до них картковими рахунками. Випадки викрадення коштів з рахунків клієнтів банківських установ постійно зростають.

Відповідно до інформації, яка надійшла від правоохоронних органів України, за узагальненими матеріалами, пов'язаними із злочинами у сфері кіберзлочинності, прийнято такі процесуальні рішення:

- розпочато кримінальне провадження (досудове розслідування, зареєстровано в Єдиному реєстрі досудових розслідувань) за узагальненими матеріалами – 9;
- приєднано до раніше розпочатого кримінального провадження (досудового розслідування) – 17;

- закінчено досудове розслідування зокрема, закрито кримінальне провадження – 2;
- інформація від правоохоронних органів не надходила щодо реєстрації узагальненого матеріалу в ЄРДР або не прийнято інше рішення відповідно до законодавства – 77.

Щодо розслідування фінансових операцій, пов'язаних із фінансуванням тероризму та сепаратизму

Одним із напрямків, на яких акцентує свою діяльність Державна служба фінансового моніторингу України, є визначення і блокування коштів, пов'язаних з діяльністю осіб, які фінансують тероризм та осіб, які публічно закликають до насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або зміни меж території або державного кордону України.

Протягом 2014 року Держфінмоніторингом підготовлено та направлено до правоохоронних органів 73 матеріали (з них 55 узагальнених та 18 додаткових узагальнених матеріалів).

Приклад 2.

Від правоохоронного органу було отримано інформацію щодо розпочатого кримінального провадження стосовно громадянина РФ, який організував надходження на підконтрольні розрахункові рахунки благодійної організації грошових коштів на суму 23,9 млн. грн., що у подальшому були спрямовані на рахунки юридичних осіб та фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності у якості фінансової допомоги метою яких було фінансування протиправних дій на території незаконно анексованої території АР Крим. Відповідно до Базового Закону незаконні банківські операції були зупинені, рахунки фіктивного підприємства заблоковано.

Щодо розслідування фінансових операцій, пов'язаних з цінними паперами та борговими зобов'язаннями

Протягом 2014 року за результатами здійсненого аналізу інформації про фінансові операції, пов'язані з оплатою/погашенням цінних паперів та боргових зобов'язань, було підготовлено та направлено до правоохоронних органів 72 узагальнених та додаткових узагальнених матеріалів (узагальнених – 46 та додаткових – 26).

В фінансових операціях, що увійшли до зазначених матеріалів, найбільш розповсюдженими видами цінних паперів стали наступні:

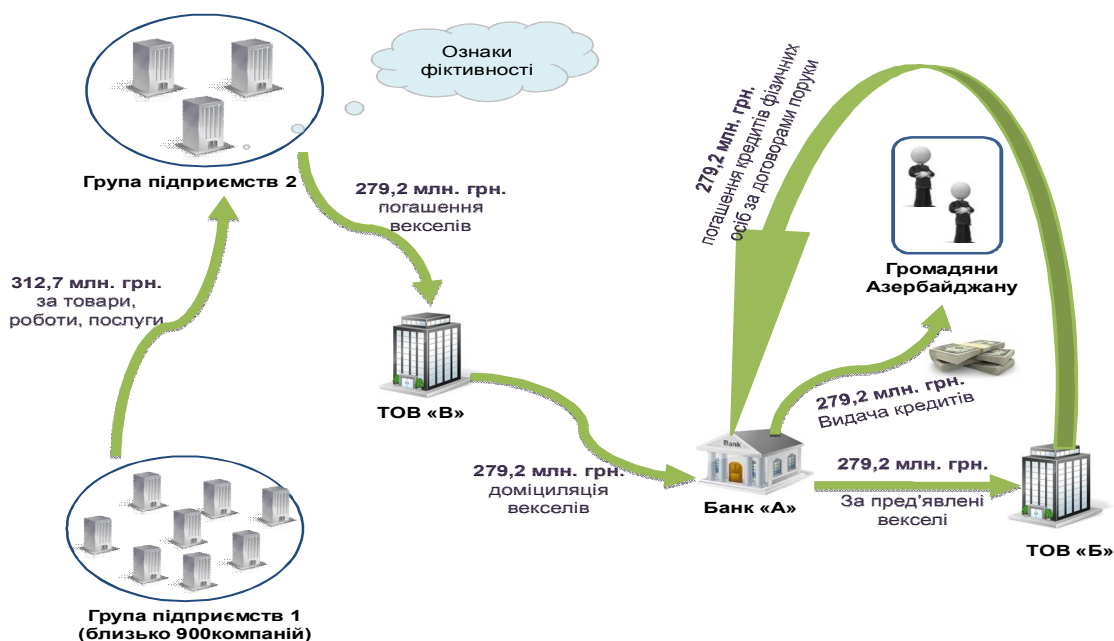
- векселі – 54,1%;
- акції – 22,8%;
- інвестиційні сертифікати – 12,9%;
- облігації – 1,9%;
- ощадні сертифікати – 1,8%;
- інші види цінних паперів – 6,5%.

У схемах легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, в якості фінансового інструменту використовували цінні папери та фінансову допомогу, зокрема:

- цінні папери з ознаками «фіктивності» та «сміттєві» цінні папери;
- повернення «сумнівної» фінансової допомоги, яка в подальшому була знята готівкою;
- зняття коштів готівкою, яка попередньо була надана підприємствами з ознаками «фіктивності».

Приклад 3.

Виявлено схему, направлену на конвертацію безготівкових коштів у готівку, з використанням таких фінансових інструментів, як фіктивні векселі та кредити.

Так, Банком «А» видано готівкою кредитні кошти громадянам Республіки Азербайджан в загальній сумі 279,2 млн. гривень.

В подальшому вказані кредити були погашені ТОВ «Б» на підставі договорів поруки укладених між Банком «А» та ТОВ «Б» на загальну суму 279,2 млн. гривень.

Встановлено, що кошти направлені на погашення кредитів, попередньо надходили на користь ТОВ «Б» з Банку «А» в якості оплати за пред'явлені до погашення векселі з ознаками фіктивності, емітовані ТОВ «В».

В свою чергу, ТОВ «В» перераховано кошти до Банку «А» в якості депонування коштів в рахунок погашення власних векселів на підставі договорів доміциляції, на загальну суму 279,2 млн. грн., які попередньо надійшли від групи підприємств з ознаками фіктивності у якості погашення векселів на загальну суму 279,2 млн. гривень.

Джерелом походження коштів на рахунках у групи компаній були надходження у якості оплати за роботи, товари, послуги від близько 900 компаній на загальну суму 312,7 млн. гривень.

Міністерством внутрішніх справ України за матеріалами Держфінмоніторингу ведеться досудове розслідування за ч.2 ст.205 «Фіктивне підприємництво» та ч.3 ст.209 «Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом» Кримінального Кодексу України.

Щодо розслідування фінансових операцій, пов'язаних із розкраданням/привласненням бюджетних коштів та інших державних активів

Сфера державного управління залишається досить привабливою для зловживань з фінансовими ресурсами з урахуванням тих обсягів коштів, що виділені для закупівлі товарів, робіт і послуг для потреб підприємств, установ та організацій державної власності та підприємств з державною часткою.

За результатами здійсненого аналізу інформації про фінансові операції, пов'язані із можливим розкраданням бюджетних коштів, було підготовлено та направлено до правоохоронних органів 35 узагальнених матеріалів, в тому числі 19 – з урахуванням інформації, отриманої від правоохоронних органів.

Передані матеріали пов'язані із розкраданням бюджетних коштів шляхом:

- нецільового або нераціонального їх використання;
- нецільового використання коштів, перерахованих на постачання обладнання та виконання робіт;
- укладання договору на постачання товару з нерезидентом без проведення конкурсних торгів та в подальшому перерахування останньому коштів без поставки товару;
- «транзитного» перерахування державних коштів через рахунки підприємств – резидентів та подальше їх зняття готівкою;

- «транзитного» перерахування державних коштів через рахунки підприємств - резидентів та подальше їх виведення за кордон;
- спроб несанкціонованого списання коштів;
- перерахування бюджетних коштів, призначених для реалізації державних програм, на користь підприємств з ознаками фіктивності;
- перерахування бюджетних коштів на рахунки підприємств, які в подальшому були в повному обсязі конвертовані у готівку.

В схемах розкрадання або привласнення використовувались наступні методи та інструменти:

- надання поворотної фінансової допомоги;
- відшкодування ПДВ;
- фінансовий лізинг;
- цінні папери (векселі);
- перерахування коштів за межі України без фактичної поставки товару;
- перерахування коштів переможцю конкурсних торгів з подальшою оплатою векселя та зняттям їх готівкою;
- перерахування коштів фіктивним підприємствам з подальшим перерахуванням їх через ряд рахунків юридичних підприємств та зняттям готівкою;
- отримання готівки через POS-термінали;
- комп'ютерне шахрайство.

Приклад 4.

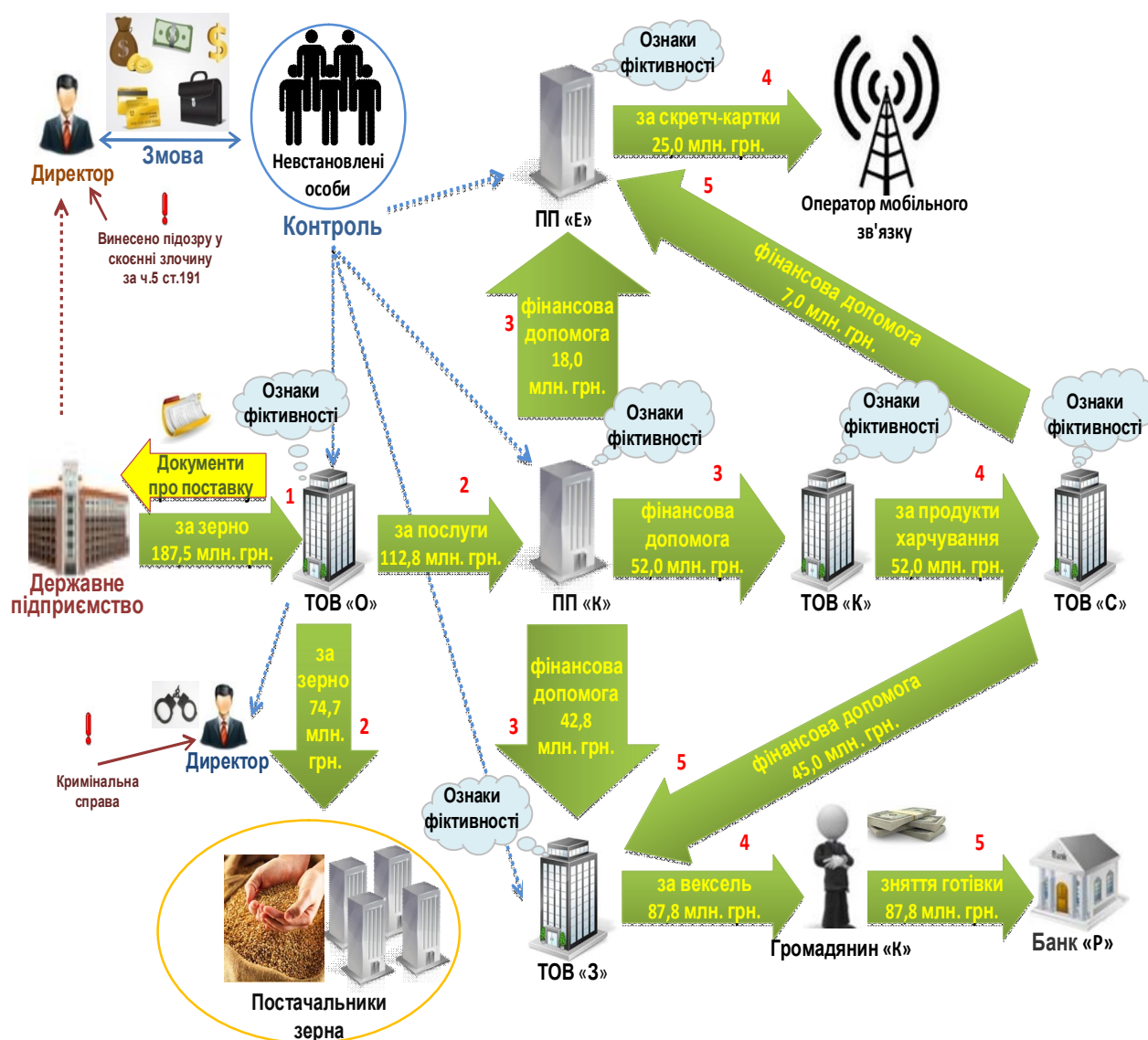
Державним підприємством з метою штучного завищення вартості придбаного зерна, використовуючи незаконно отримані через невстановлених слідством осіб документи з реквізитами ТОВ «О», для оформлення безтоварних операцій перераховано на рахунки останнього 187,5 млн. гривень.

ТОВ «О» частину коштів у сумі 74,7 млн. грн. перераховано на рахунки реальних постачальників зерна, іншу частину коштів – 112,8 млн. грн. транзитом через рахунки групи підприємств з ознаками фіктивності (ПП «К», ТОВ «К», ПП «Е», ТОВ «С» та ТОВ «З»), відкриті в Банку «Р», були закумуляовані на рахунках юридичної та фізичної осіб, які використали їх наступним чином:

- громадянином «К» кошти у сумі 87,8 млн. грн. з рахунку отримано готівкою через касу Банку «Р»;
- підприємством ПП «Е» кошти у сумі 25,0 млн. грн. перераховані на рахунки компанії-оператора мобільного зв'язку в якості оплати за скретч-картки.

Відомо, що директору державного підприємства винесено підозру у скоєнні злочину за ч.5 ст.191 «Привласнення, розтрата або заволодіння чужим майном шляхом зловживання службовою особою своїм становищем в особливо великих розмірах або організованою групою», а директор ТОВ «О» був визнаний винним у скоєнні злочину за ч.5 ст.27 «Особа, яка порадами, вказівками, наданням засобів чи знарядь або усуненням перешкод сприяла

вчиненню злочину іншими співучасниками» та ч.2 ст.205 «Фіктивне підприємництво, що заподіяло велику матеріальну шкоду державі».

Щодо розслідування фінансових операцій, пов'язаних з купівлею-продажем дорогоцінних металів

За 2014 рік Держфінмоніторингом до правоохоронних органів передано 34 узагальнені матеріали, в яких, здійснено аналіз фінансових операцій пов'язаних з купівлею/продажем дорогоцінних металів, на загальну суму 2 192,63 млн. гривень.

В зазначених матеріалах, фізичними особами здійснено купівлю дорогоцінних металів в наступних обсягах:

- 1 955,74 кг золота на загальну суму 1 901,37 млн. грн.;
- 2 234,50 кг срібла на загальну суму 11,86 млн. гривень.

Крім того, відповідно до зазначених матеріалів фізичними особами здійснено продаж банківських металів в наступних обсягах:

- 655,88 кг золота на загальну суму 266,10 млн. грн.;

- 715 кг срібла на загальну суму 5,73 млн. грн.;
- 18,21 кг платини на загальну суму 7,57 млн. гривень.

Приклад 5.

Держфінмоніторингом проведено фінансовий моніторинг та передано узагальнений матеріал стосовно фінансових операцій, пов'язаних із вчиненням злочину, передбаченого Кримінальним кодексом України.

Встановлено громадянина «П», який здійснював операції, які пов'язані із придбанням банківського металу. Цим громадянином були проведені операції по купівлі та отриманню з рахунку у банківських металах більше 21,5 кг золота та внесення 12,85 кг золота на рахунок. Крім того банківською установою було продано іноземної валюти на суму 250 тис. дол. США. Відносно громадянина «П» встановлено наступну додаткову інформацію: працював в правоохоронних органах, проведені фінансові операції не відповідають фінансовому стану, задекларований дохід за три останні роки до проведення операцій склав 78,5 тис. гривень.

Громадянину пред'явлено обвинувачення за статтями 209 «Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом» та 343 «Втручання в діяльність працівника правоохоронного органу, працівника державної виконавчої служби» Кримінального кодексу України.

Узагальнений матеріал перевіряється регіональним органом внутрішніх справ.

Щодо розслідування фінансових операцій, пов'язаних з шахрайством у сфері страхової діяльності

За результатами проведеного аналізу повідомлень про фінансові операції у сфері страхової діяльності, Держфінмоніторингом за 2014 рік до правоохоронних органів направлено 32 узагальнених та додаткових узагальнених матеріалів (16 узагальнених матеріалів та 16 додаткових узагальнених матеріалів).

Передані матеріали пов'язані зі вчиненням злочинів шляхом:

- перерахування грошових коштів з рахунків фондів соціального страхування в якості фінансування для розрахунків із страхувальниками по виплаті допомоги за неіснуючі лікарняні листи;
- нецільового використання коштів фондів соціального страхування;
- зловживання службовим становищем;
- маскуванню джерела походження коштів;
- зарахування на рахунок страхової компанії страхових платежів від підприємств, які попередньо надійшли від підприємств державної форми власності;
- використання удаваних угод з метою отримання страхового відшкодування по «фіктивному» страховому випадку через низку суб'єктів господарювання, з подальшою конвертацією безготівкових коштів у готівку;
- здійснення шахрайських фінансових операцій;
- нецільового використання бюджетних коштів;
- використання коштів здобутих злочинним шляхом.

В схемах розкрадання або привласнення коштів в страховій діяльності використовувались наступні методи та інструменти:

- оплата фіктивних лікарняних листів;
- страхові платежі;
- страхове відшкодування;
- депозит;
- кредит;
- внесок до статутного капіталу;
- фінансовий лізинг;
- фінансова допомога (позика);
- цінні папери (акції, інвестиційні сертифікати, векселі, облігації).

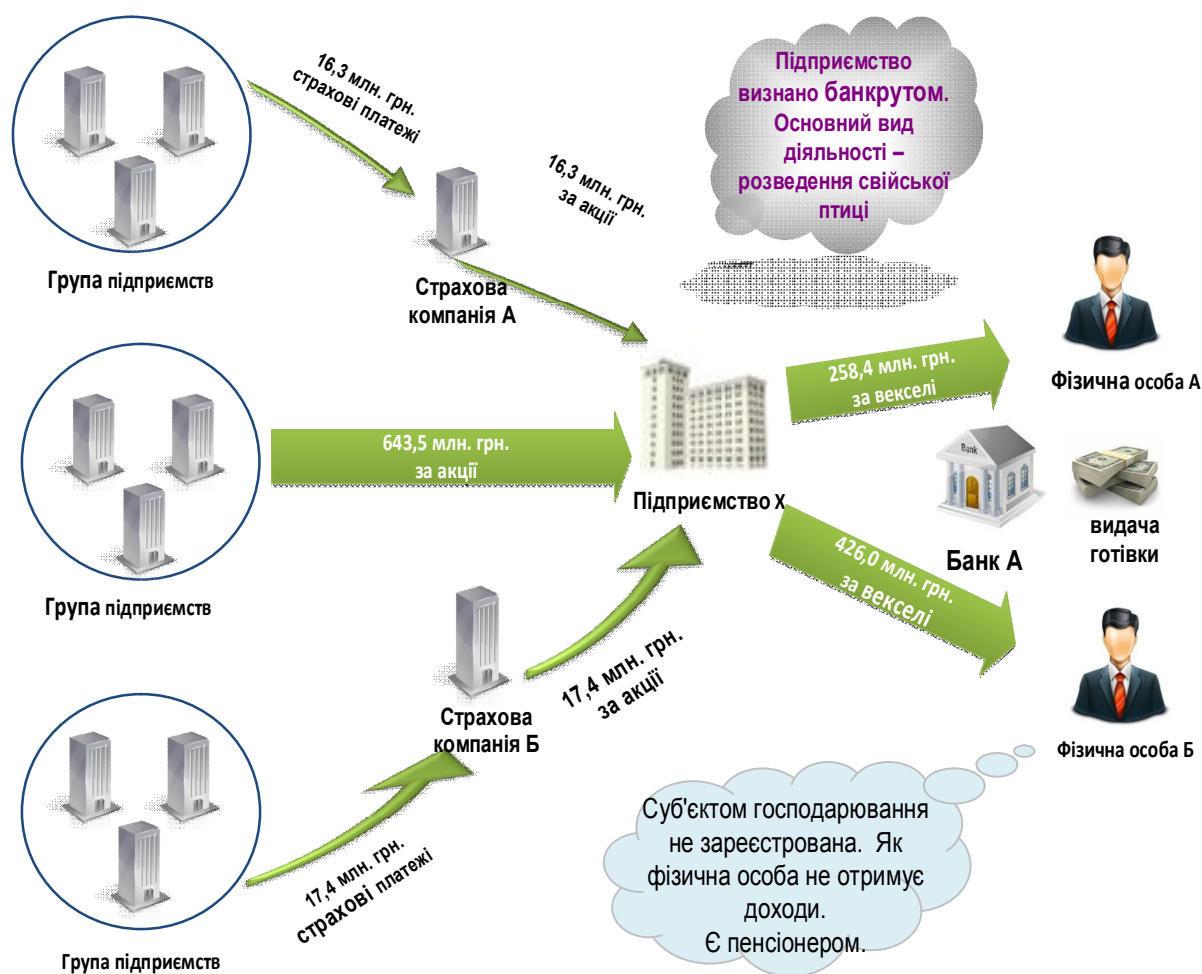
Приклад 6.

Встановлено, що на рахунок підприємства «Х», було зараховано грошові кошти від ряду суб'єктів господарювання, в тому числі і від двох страхових компаній, у загальній сумі 677,2 млн. грн. як оплата за акції.

Підприємство «Х» визнано банкрутом.

В подальшому з рахунку підприємства «Х» кошти перераховано на рахунок фізичної особи «А» у сумі 258,4 млн. грн. та рахунок фізичної особи «Б» у сумі 426, млн. грн. в якості оплати за векселі. Фізичні особи знімали грошові кошти готівкою через одну банківську установу «А».

Зазначені фізичні особи не мають достатніх матеріальних статків. Крім того, одна з осіб є пенсіонером.

Щодо розслідування фінансових операцій, пов'язаних із незаконним виведенням грошових коштів за кордон

За результатами проведеного аналізу повідомлень про фінансові операції, Держфінмоніторингом у 2014 році передано до правоохоронних органів 21 матеріал (20 узагальнених матеріалів та 1 додатковий узагальнений матеріал) за тематикою «незаконне виведення грошових коштів за кордон» та стосовно незаконного переміщення фізичними особами готівкової валюти у великих обсягах («кеш-кур'єри»).

В схемах використовувались наступні методи:

- переміщення фізичними особами готівкової валюти у великих обсягах («кеш-кур'єри»);
- оплата імпорتنих контрактів без фактичної поставки товару на митну територію України;
- придбання товарів за завищеними цінами;
- імпорт продукції за заниженим рівнем вартості.

Приклад 7.

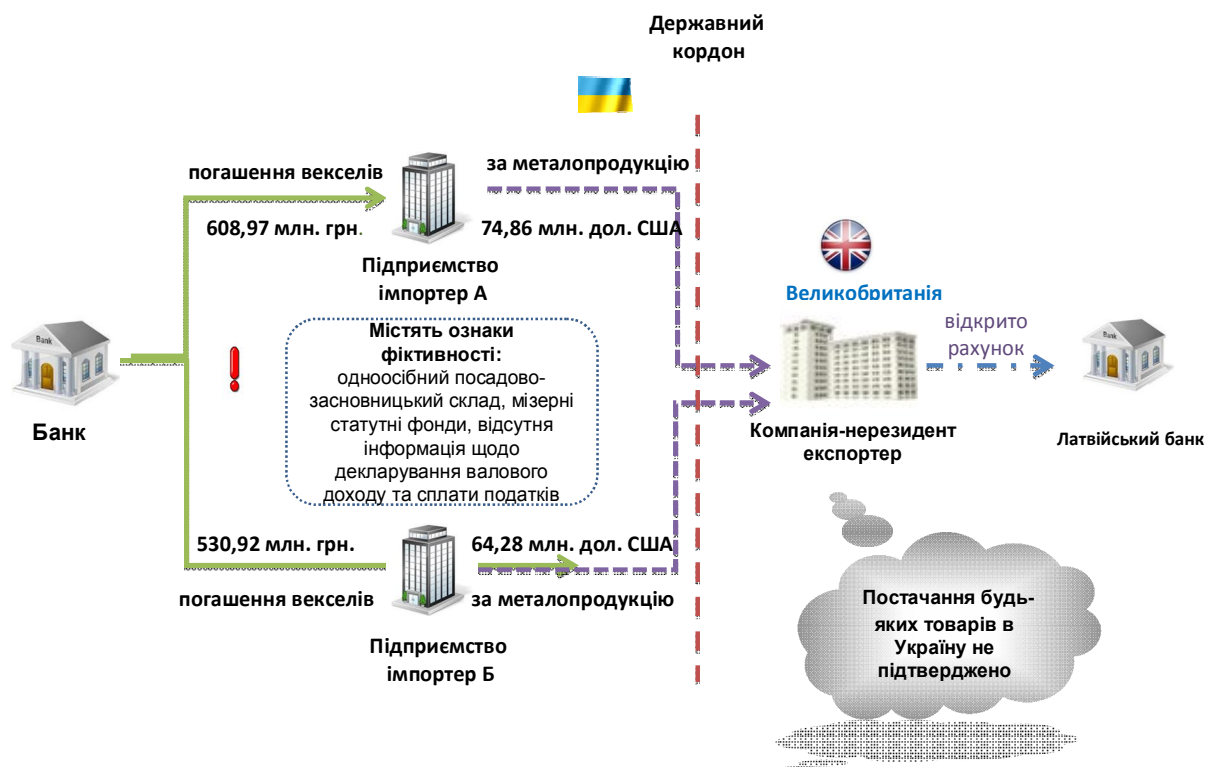
Встановлено схему руху грошових коштів, що дозволяє переводити безготівкові валютні кошти за кордон українськими підприємствами, які містять ознаки «фіктивності».

Українськими підприємствами-імпортерами «А» та «Б» були перераховані кошти в сумі 139,14 млн. дол. США за кордон на рахунок, відкритий британською компанією-нерезидентом у латвійському банку, в якості оплати за металопродукцію.

В свою чергу, джерелами походження коштів на валютних рахунках підприємств-імпортерів «А» та «Б» були кошти, які перед конвертацією в іноземну валюту були отримані від українського банку в якості погашення номінальної вартості векселя з іменним індосаментом на суми 609,97 млн. грн. та 530,92 млн. грн. відповідно.

Постачання будь-яких товарів компанією-нерезидентом на користь українських компаній відсутнє.

Підприємства-імпортери «А» та «Б» мають ознаки «фіктивності», а саме: одноосібний посадово-засновницький склад, мізерні статутні фонди, відсутня інформація щодо декларування валового доходу та сплати податків.

Щодо розслідування фінансових операцій у інвестиційній сфері

За 2014 рік до правоохоронних органів направлено 8 матеріалів (7 узагальнених матеріалів та 1 додатковий узагальнений матеріал), в яких містився аналіз здійснених фінансових операцій у інвестиційній сфері.

Передані матеріали пов'язані із вчиненням злочинів шляхом:

- зарахування коштів із-за кордону від компанії-нерезидента під виглядом інвестицій, з подальшим зняттям готівки;
- зарахування коштів із-за кордону від компаній-нерезидентів під виглядом інвестицій, з подальшим їх використанням для купівлі ОВДП та розміщенням на депозитні рахунки в банках, частина з яких повернута на рахунки компаній-нерезидентів;
- зарахування коштів із-за кордону від компанії-нерезидента під виглядом інвестицій для формування статутних капіталів українських підприємств;
- інвестування коштів фізичними особами в будівництво житла;
- придбання цілісного майнового комплексу з подальшим внеском його до статутного капіталу юридичної особи та продажем компанії-нерезиденту.

В схемах використовувались наступні методи та інструменти:

- іменні інвестиційні сертифікати;
- позики;
- безготівкове зарахування коштів до статутного капіталу;
- ОВДП;
- депозити;
- безготівкове зарахування коштів для придбання нерухомого майна;
- фінансова допомога.

5. УЗАГАЛЬНЕНІ МАТЕРІАЛИ. ПЕРЕДАЧА І РОЗГЛЯД

На виконання Базового Закону та відповідно до Порядку надання та розгляду узагальнених матеріалів, затвердженого міжвідомчим наказом Міністерства фінансів України та правоохоронних органів, експертна комісія Держфінмоніторингу з розгляду узагальнених матеріалів і додаткових узагальнених матеріалів, підготовлених для подання правоохоронним та розвідувальним органам, за наявності достатніх підстав приймає рішення щодо направлення таких матеріалів до правоохоронних органів. До участі в засіданнях експертної комісії в якості експертів залучаються спеціалісти підрозділів правоохоронних органів.

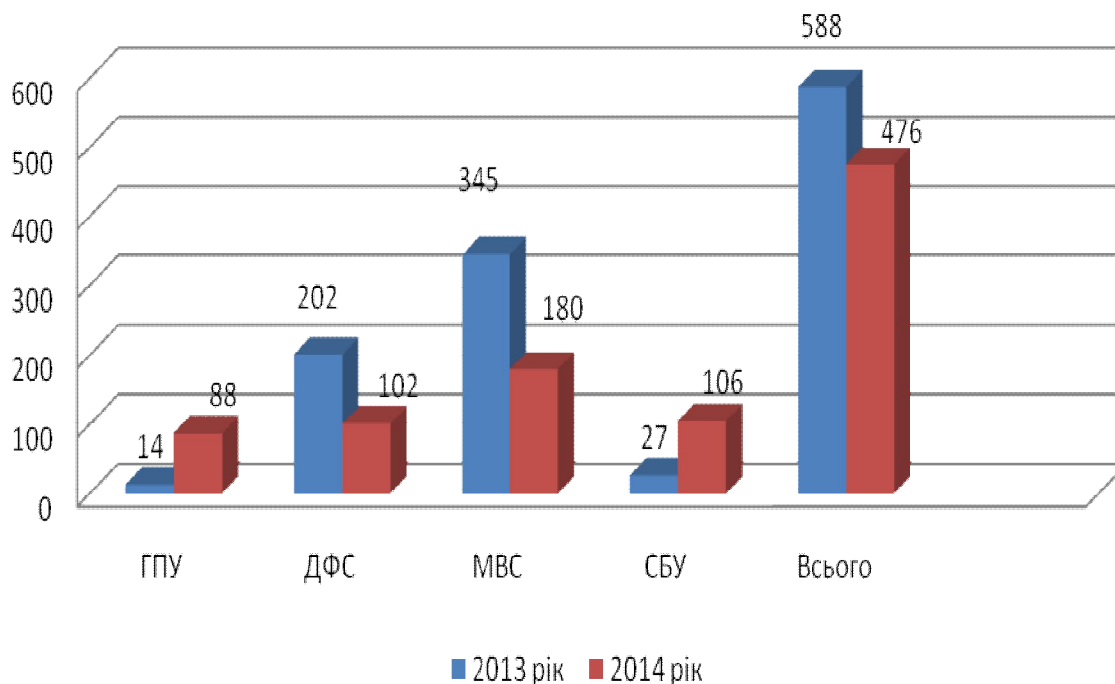
Держфінмоніторингом протягом 2014 року підготовлено 774 узагальнених та додаткових узагальнених матеріалів (з них 476 узагальнених та 298 додаткових узагальнених матеріалів), які направлено до:

- Генеральної прокуратури України – 88 узагальнених матеріалів та 187 додаткових узагальнених матеріалів;
- Міністерства внутрішніх справ України – 180 узагальнених матеріалів та 55 додаткових узагальнених матеріалів;
- Державної фіскальної служби України – 102 узагальнені матеріали та 40 додаткових узагальнених матеріалів;
- Служби безпеки України – 106 узагальнених матеріалів та 16 додаткових узагальнених матеріалів.

У вказаних матеріалах сума фінансових операцій, які можуть бути пов'язані:

- з легалізацією коштів – становить 267,4 млрд. грн.;
- з учиненням іншого злочину, визначеного Кримінальним кодексом України, – становить 52,6 млрд. гривень.

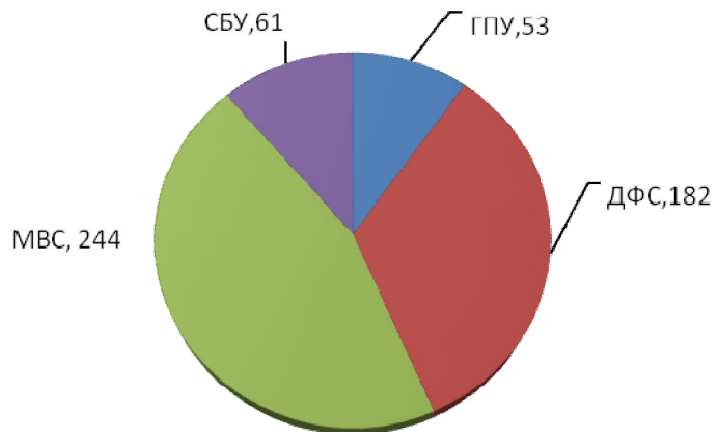
Передано узагальнених матеріалів

За результатами розгляду 584 узагальнених матеріалів (з урахуванням переданих у період 2003-2013 років) підрозділами правоохоронних органів, розпочато або використано в ході досудових розслідувань у 540 кримінальних провадженнях:

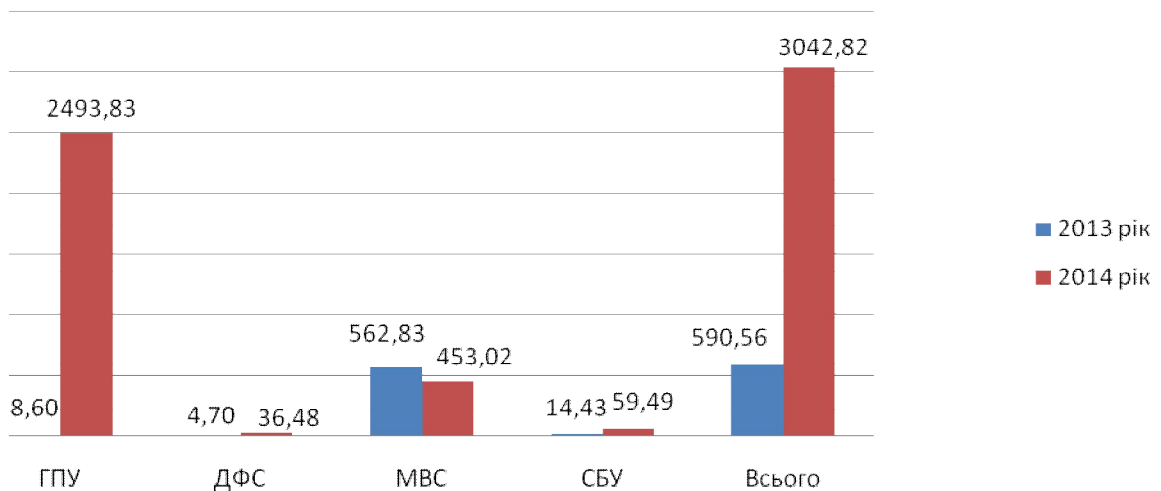
- за результатами перевірки 291 узагальненого матеріалу розпочато 299 кримінальних проваджень;
- використано 293 узагальнені матеріали у 241 кримінальному провадженні;
- підрозділами правоохоронних органів закінчено 79 кримінальних проваджень у зв'язку із зверненням до суду з обвинувальним актом, розпочатих за 83 узагальненими матеріалами;
- судами розглянуто 156 кримінальних справ, розпочатих за результатами розгляду 171 узагальненого матеріалу із постановленням обвинувального вироку або винесенням ухвали за nereабілітуючими обставинами.

Розпочато кримінальних проваджень за узагальненими матеріалами (використано у кримінальних провадженнях)

Відповідно до інформації правоохоронних органів у кримінальних провадженнях, розпочатих правоохоронними органами за результатами розгляду узагальнених матеріалів Держфінмоніторингу, загальна вартість арештованого майна (коштів) становить 3 042,82 млн. грн. та вилученого майна (коштів) – 27,40 млн. гривень.

Арешт/вилучено (млн.грн.)

Приклади вироків судів:

1. За результатами перевірки узагальненого матеріалу Держфінмоніторингу, проведеної правоохоронними органами, порушено кримінальну справу стосовно начальника шахти за ознаками злочинів, передбачених ч.5 ст.191 «Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем», ч.1 ст.366 «Службове підроблення» Кримінального кодексу України.

У ході розслідування кримінальної справи виявлено факт привласнення вказаною службовою особою обладнання державного підприємства на загальну суму 254,4 тис. гривень.

Згідно з вироком суду начальника зазначеного державного підприємства призначено покарання у виді позбавлення волі строком на 7 років з позбавленням права обіймати посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських функцій на строк 2 роки з конфіскацією всього майна, яке є власністю засудженого.

Крім цього, судом частково задоволено цивільний позов державного підприємства.

2. За результатом розгляду узагальненого матеріалу Держфінмоніторингу, проведеного правоохоронним органом в межах кримінальної справи, порушеної прокуратурою Дніпропетровської області за фактом фіктивного підприємництва до кримінальної відповідальності притягнуто директора ТОВ «А».

Вироком суду директора ТОВ «А» визнано винним у скоєнні злочинів, передбачених ч.5 ст.191, ч.3 ст.209, ч.1 ст.366 Кримінального кодексу України та призначено покарання у вигляді штрафу в дохід держави з позбавленням права займати посади, пов'язані з організаційно-розпорядчими функціями строком на 3 роки, з конфіскацією всього особистого майна, яке є його власністю.

3. За результатами перевірки узагальненого матеріалу Держфінмоніторингу, проведеної правоохоронними органами, порушено кримінальну справу стосовно директора приватного малого виробничо-комерційного підприємства за ознаками злочину, передбаченого ч.5 ст.191 «Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем» Кримінального кодексу України.

У ході розслідування кримінальної справи виявлено факт привласнення вказаною особою коштів 7 підприємств одного із регіонів України (у тому числі 4 державних), перерахованих для придбання медичного обладнання.

За результатами судового розгляду кримінальної справи директора зазначеного підприємства визнано винним у вчиненні злочину, передбаченого ч.5 ст.191 Кримінального кодексу України, та призначено покарання у виді 7 років позбавлення волі з позбавленням права обіймати керівні посади, а також посади, пов'язані з розпорядженням матеріальними цінностями на підприємствах всіх форм власності строком на 3 роки та з конфіскацією всього належного йому майна на праві власності в дохід держави.

4. За результатами перевірки узагальненого матеріалу Держфінмоніторингу, проведеної правоохоронним органом, порушено кримінальну справу відносно організованої групи осіб за ознаками злочину, передбаченого ч.5 ст.191, ч.4 ст.190, ч.3 ст.209, ч.3 ст.28, ч.2 і 3 ст.358 «Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, їх збут, використання підроблених документів» Кримінального кодексу України.

У ході розслідування кримінальної справи виявлено факт привласнення учасниками організованої групи сільгосптехніки, яка надавалася сільгоспвиробникам у фінансовий лізинг.

За результатами судового розгляду кримінальної справи 1 особу визнано винною у вчиненні злочинів, передбачених ч.5 ст.191, ч.4 ст.190, ч.2 ст.209, ч.2 і 3 ст.358 Кримінального кодексу України, та призначено покарання у вигляді позбавлення волі строком на 8 років, з конфіскацією всього майна, яке належить їй на праві приватної власності, та коштів або іншого майна, одержаних злочинним шляхом, з позбавленням права обіймати посади, пов'язані з розпорядженням з матеріальною відповідальністю, обліком, збереженням, управлінням та розпорядженням матеріальними цінностями в будь-якій галузі на два роки.

6. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ЄДИНОЇ ДЕРЖАВНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ

Держфінмоніторинг відповідно до основних завдань, визначених статтею 18 Базового Закону, у 2014 році забезпечив функціонування єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму (ЄДІС).

Єдина державна інформаційна система у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму забезпечує цілодобові та безперервні технологічні процеси щодо здійснення отримання, первинної та аналітичної обробки, гарантованого зберігання інформації від суб'єктів первинного фінансового моніторингу та суб'єктів державного фінансового моніторингу, а також підтримку інформаційного середовища взаємодії та роботи самостійних структурних підрозділів Держфінмоніторингу. ЄДІС функціонує в цілодобовому режимі (24 на 7) відповідно до регламентів, затверджених наказами Держфінмоніторингу. Складовими частинами ЄДІС є Захищена мультисервісна автоматизована корпоративна система Держфінмоніторингу (ФІННЕТ) та Єдина інформаційна система (ЄІС ФМ), яка забезпечує міжвідомчу взаємодію державних органів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Функціонування ЄДІС розпочато в 2003 році з прийому та обробки інформації про фінансових операції, що підлягають фінансовому моніторингу.

З січня 2007 року введено в промислову експлуатацію Єдину інформаційну систему у складі:

- центральної підсистеми (в Держфінмоніторингу);
- інформаційно-телекомунікаційної системи фінансового моніторингу (у відповідності до позитивних експертних висновків на комплексну систему захисту інформації складових ЄІС ФМ);
- підсистеми забезпечення;
- комплексної системи захисту інформації (у відповідності до позитивних експертних висновків на комплексну систему захисту інформації складових ЄІС ФМ);
- функціональних підсистем державних органів влади – суб'єктів ЄІС ФМ.

З січня 2009 року введено в промислову експлуатацію Захищену мультисервісну автоматизовану корпоративну систему Держфінмоніторингу (ФІННЕТ).

На сьогодні ЄДІС понад 11 років перебуває у експлуатації. Протягом 2003 – 2014 років значно розширився перелік суб'єктів первинного фінансового моніторингу, що мають забезпечувати подання інформації та вимоги щодо інформаційної взаємодії з ними.

Доступ до інформаційних ресурсів Міністерства внутрішніх справ, Державної фіскальної служби України (в т.ч. Міністерства доходів і зборів України, Державної податкової служби України та Державної митної служби України), Державної служби статистики України забезпечувався засобами інформаційно-телекомунікаційної системи. Доступ до інформаційних ресурсів інших суб'єктів ЄІС ФМ забезпечувався шляхом регулярного оновлення відповідних інформаційних ресурсів у сховищі даних ЄІС ФМ.

З метою забезпечення ефективного аналізу інформації про фінансові операції протягом 2014 року засобами ЄІС ФМ у відповідь на 1 767 638 регламентних запитів отримано додаткову інформацію від органів державної влади – суб'єктів ЄІС ФМ.

Для забезпечення захисту інформації в ЄДІС проведено додаткову державну експертизу КСЗІ Інтернет сегменту ФІННЕТ та КСЗІ ФІННЕТ в цілому. За результатами експертиз продовжено терміни захищеної обробки та аналізу інформації в ЄДІС.

З метою забезпечення прозорості і публічності діяльності Держфінмоніторингом забезпечено функціонування системи обліку публічної інформації, доступ до якої забезпечується засобами офіційного Веб-сайту Держфінмоніторингу. В цій системі протягом 2014 року розміщено інформацію щодо 26 207 документів.

Враховуючи нові вимоги законодавства, розвиток інформаційних технологій, підвищення вимог міжнародних стандартів з протидії відмиванню доходів та фінансуванню тероризму і розповсюдженню зброї масового знищення (Рекомендації FATF, що затверджені Пленарним засіданням FATF 16 лютого 2012 року) до оперативності реагування на загрози безпеці суспільству, збільшення загроз безпеці інформаційних ресурсів, необхідність вдосконалення технологій взаємодії органів влади з іншими суб'єктами зокрема, з використанням засобів мережі Інтернет, необхідною стала потреба у модернізації ЄДІС.

Враховуючи вимоги Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», що набрав чинності з 6 лютого 2015 року, розроблені заходи вдосконалення та розвитку ЄДІС.

Така модернізація має забезпечити відповідність національної системи протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму і розповсюдженню

зброї масового знищення Стандартам FATF, інтеграцію додаткових інформаційних ресурсів органів державної влади до ЄДІС, заміну застарілого апаратного та програмного забезпечення, удосконалення комплексної системи захисту інформації у відповідності до нових загроз її безпеки. Пропозиції щодо модернізації надані до проекту Національної програми інформатизації на 2015-2017 роки, як програма «Модернізація єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму».

7. МІЖВІДОМЧА ВЗАЄМОДІЯ

Організація міжвідомчої взаємодії у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму здійснювалася Держфінмоніторингом у 2014 році відповідно до:

- Базового Закону;
- Стратегії розвитку системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму на період до 2015 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09.03.2011 № 190-р;
- Плану заходів на 2014 рік із запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України та Національного банку України від 25.12.2014 № 971.

Вказана робота здійснювалася Держфінмоніторингом у таких напрямках:

- координація виконання державними органами плану заходів на 2014 рік із запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та інформування про результати його виконання Кабінету Міністрів України та Національного банку України;
- організація і проведення засідань Ради з питань дослідження методів та тенденцій у відмиванні доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванні тероризму;
- опрацювання та погодження проектів нормативно-правових актів суб'єктів державного фінансового моніторингу та інших державних органів;
- підписання з державними органами спільних угод, протоколів, інших документів з питань співробітництва;
- організація та проведення спільних робочих нарад з питань налагодження співробітництва, взаємодії, координації та інформаційного обміну з державними органами-учасниками системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;
- участь представників Держфінмоніторингу у робочих групах, створених при Кабінеті Міністрів України або інших державних органах;
- узагальнення, підготовка та направлення до Адміністрації Президента України, Верховної Ради України, а також Кабінету Міністрів України

інформації про стан запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та аналіз ефективності заходів, функціонування системи фінансового моніторингу в державі на підставі інформації, наданої органами державної влади;

- надання методичної допомоги суб'єктам первинного фінансового моніторингу;
- організація наглядової діяльності за суб'єктами первинного фінансового моніторингу.

7.1. Взаємовідносини з регуляторами та іншими державними органами

Одним із видів міжвідомчої співпраці є укладання та реалізація міжвідомчих угод, протоколів, спільних наказів, меморандумів про співробітництво з правоохоронними органами, органами регулювання і нагляду, державними органами та іншими організаціями у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму.

Станом на 1 січня 2015 року укладено такі документи із 5 державними регуляторами, 15 державними органами, 19 іншими установами і організаціями.

У 2014 році Держфінмоніторингом підписано 2 спільні акти про загальні засади співробітництва, в тому числі:

- угода «Про міжвідомче та інформаційне співробітництво між Міністерством доходів і зборів України та Державною службою фінансового моніторингу України» та 4 Протоколи про порядок передачі інформації до зазначеної Угоди;
- меморандум про співробітництво у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення між Державною службою фінансового моніторингу України та Київським національним університетом імені Тараса Шевченка.

В рамках підписаних спільних наказів про співпрацю Держфінмоніторинг надає регуляторам інформацію для підвищення ефективності здійснення ними нагляду за додержанням вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму суб'єктами первинного фінансового моніторингу, зокрема:

- адміністративні дані щодо фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, які отримані Держфінмоніторингом від суб'єктів первинного фінансового моніторингу;
- інформацію щодо помилок, допущених суб'єктами первинного фінансового моніторингу при поданні інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу;

- відомості щодо обліку суб'єктів первинного фінансового моніторингу у Держфінмоніторингу;
- інформацію про виявлені Держфінмоніторингом факти, що можуть свідчити про порушення суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства;
- інформацію щодо складених Держфінмоніторингом протоколів про адміністративні правопорушення, вчинені посадовими особами суб'єктів первинного фінансового моніторингу, та результатів їх розгляду;
- відомості про аналіз методів та фінансових схем легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму.

Протягом 2014 року Держфінмоніторингом організовано та проведено 2 засідання Ради з питань дослідження методів та тенденцій у відмиванні доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванні тероризму, утвореної постановою Кабінету Міністрів України від 06.01.2010 № 25, на яких обговорювалися важливі для системи фінансового моніторингу питання.

7.2. Взаємодія з суб'єктами первинного фінансового моніторингу

Держфінмоніторингом у 2014 році на постійній основі здійснювався аналіз ефективності діяльності суб'єктів первинного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

За результатами зазначеного аналізу Держфінмоніторингом у 2014 році було розроблено ряд рекомендацій, зокрема щодо:

- особливостей виявлення суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Держфінмоніторинг, фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу;
- постановки на облік суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму здійснює Держфінмоніторинг;
- інформування про прибуткові операції по рахунках, за якими зупинено видаткові операції відповідно до рішення Держфінмоніторингу;
- заповнення банками реквізитів файлів-повідомлень про фінансові операції, що стосуються несанкціонованого списання коштів з рахунків клієнтів;
- ризиків, пов'язаних із фінансуванням сепаратистських та терористичних заходів на території України;
- порядку подання суб'єктами первинного фінансового моніторингу виправленої інформації у випадку повідомлення Держфінмоніторинг про зміни в інформації, яка стала підставою для взяття на облік.

Протягом 2014 року організовано 4 засідання Робочої групи з розгляду проблемних питань суб'єктів первинного фінансового моніторингу-небанківських установ.

На вказаних засіданнях Робочої групи розглядалися актуальні питання організації виконання суб'єктами первинного фінансового моніторингу законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Протягом 2014 року працівниками Держфінмоніторингу проведено 18 перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Держфінмоніторинг, з них:

- 17 перевірок суб'єктів підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна;
- 1 перевірка юридичних осіб, які проводять фінансові операції з товарами (виконують роботи, надають послуги) за готівку, за умови, що сума такої фінансової операції дорівнює чи перевищує 150 000 гривень.

Процедуру проведення спільних з суб'єктами державного фінансового моніторингу перевірок врегульовано відповідними протоколами про співпрацю під час планування і проведення перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу. Такі протоколи підписано з Міністерством фінансів України, Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, а також Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Протягом 2014 року працівники Держфінмоніторингу взяли участь у 4 спільних перевірках з Міністерством юстиції України.

Також, на виконання пункту 9 протокольного доручення Прем'єр-міністра України від 02.04.2014 представник Держфінмоніторингу у складі робочої групи Державної фінансової інспекції України взяв участь у перевірці діяльності Державного концерну «Укроборонпром».

7.3. Взаємодія з громадськістю

Участь громадянського суспільства у забезпеченні роботи Держфінмоніторингу здійснюється за такими напрямками:

- організація роботи Громадської Ради при Держфінмоніторингу та інших робочих груп;
- проведення громадської експертизи проектів актів;
- розміщення на офіційному Веб-сайті Держфінмоніторингу інформації для громадськості про проведену роботу;
- взаємодія з засобами масової інформації.

Держфінмоніторингом затверджено Орієнтовний план проведення консультацій з громадськістю на 2014 рік, який погоджено з Громадською радою при Держфінмоніторингу і розміщено на Веб-сайті Держфінмоніторингу.

Водночас Держфінмоніторинг щомісячно надає до Кабінету Міністрів України інформацію про заходи з проведення консультацій з громадськістю та на їх основі щоквартально до Кабінету Міністрів України направляє Звіт про проведені Держфінмоніторингом консультації з громадськістю.

В 2014 році Держфінмоніторингом забезпечено проведення 3 засідань Громадської ради при Держфінмоніторингу, на яких обговорено низку важливих питань в контексті взаємодії з громадськістю. Матеріали засідання Громадської ради при Держфінмоніторингу розміщені на офіційному Веб-сайті Держфінмоніторингу.

Протягом 2014 року Держфінмоніторингом було організовано та взято участь у 8 робочих зустрічах із представниками організацій, що об'єднують суб'єктів первинного фінансового моніторингу та саморегулятивні організації.

Також, широке громадське обговорення пройшов ухвалений Верховною Радою України 14 жовтня 2014 року Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

7.4. Методичне забезпечення та навчання суб'єктів фінансового моніторингу

Протягом 2014 року представники Держфінмоніторингу взяли участь у 11 освітніх заходах для працівників правоохоронних органів, податкової служби та інших державних органів, організованих Національною академією Служби безпеки України та Центром перепідготовки та підвищення кваліфікації керівних кадрів Міністерства доходів і зборів України, Головним слідчим управлінням Міністерства внутрішніх справ України, Генеральною прокуратурою України та прокуратурою Київської області, Державною навчально-науковою установою «Академія фінансового управління» та Одеським державним університетом внутрішніх справ. У зазначених заходах взяли участь 312 осіб.

Крім того, працівники Держфінмоніторингу взяли участь у 29 освітніх заходах для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, що були організовані зокрема, Українським інститутом розвитку фондового ринку, Міжнародною академією фінансів та інвестицій Торгово-промислової палати України, ТОВ «Інститут післядипломної освіти та бізнесу», Державною навчально-науковою установою «Академія фінансового управління» та Вищим навчальним закладом Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» та Університетом банківської справи Національного банку України. У зазначених заходах взяли участь більше ніж 800 осіб.

Також, протягом 2014 року представники Держфінмоніторингу взяли участь у 29 освітніх заходах, організованих Навчально-методичним центром Держфінмоніторингу України. У проведених заходів навчання пройшли 713 слухачів.

Загалом протягом 2014 року представники Держфінмоніторингу взяли участь у 69 заходах, проведених більше ніж для 1 800 осіб.

Крім того, протягом 2014 року працівниками Держфінмоніторингу було надано більше ніж 3 200 консультацій за телефоном «гарячої» телефонної лінії,

а також підготовлено та направлено 332 листи рекомендаційного характеру суб'єктам фінансового моніторингу.

8. ДІЯЛЬНІСТЬ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЦЕНТРУ ДЕРЖФІНМОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ

Основним завданням Навчально-методичного центру Держфінмоніторингу України (надалі – Центр) є перепідготовка та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу в сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму з метою забезпечення єдиного підходу до перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів суб'єктів державного фінансового моніторингу, правоохоронних та судових органів, представників суб'єктів первинного фінансового моніторингу, відповідальних за його проведення, а також представників іноземних держав та міжнародних організацій.

В 2014 році в Центрі пройшли навчання 1 035 представників суб'єктів державного та первинного фінансового моніторингу, в тому числі:

- 474 фахівців – в рамках державного замовлення, з них:
 - 98 представників суб'єктів державного фінансового моніторингу та інших органів державної влади, в тому числі: Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства юстиції України, Міністерства інфраструктури України, Державної фінансової інспекції України;
 - 376 представників правоохоронних та судових органів зокрема, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Державної фіскальної служби України, Державної судової адміністрації України, Генеральної прокуратури України, Служби зовнішньої розвідки України.
- 561 фахівець суб'єктів первинного фінансового моніторингу, у тому числі:
 - 452 представники учасників ринків фінансових послуг;
 - 27 представників суб'єктів підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна;
 - 18 представників товарних та інших бірж, що проводять фінансові операції з товарами;
 - 11 представників суб'єктів господарювання, що надають юридичні послуги;
 - 43 операторів поштового зв'язку;
 - 10 представників професійних учасників ринку цінних паперів.

В 2014 році навчання проводились на базі відділів Центру в Києві, Харкові та Львові, зокрема:

- у Києві пройшли навчання 260 фахівців державних органів, з них: 60 представників суб'єктів державного фінансового моніторингу, 200 представників правоохоронних та судових органів, 218 учасників ринків

фінансових послуг, 14 представників суб'єктів підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна, 19 фахівців товарних та інших бірж, що проводять фінансові операції з товарами, 11 представників суб'єктів господарювання, що надають юридичні послуги, 10 представників професійних учасників ринку цінних паперів.

Проведено тематичні семінари, в яких взяло участь 194 працівники суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

9. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

9.1. Робота з міжнародними організаціями

Однією з важливих складових діяльності Держфінмоніторингу є налагодження співпраці з міжнародними установами та іноземними партнерами, які відповідають за організацію ефективної протидії відмиванню коштів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Протягом 2014 року Держфінмоніторинг активно співпрацював з провідними міжнародними організаціями та установами, які опікуються питаннями протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, такими як Група з розробки фінансових заходів протидії відмиванню грошей (FATF), регіональні організації за типом FATF – Комітет експертів Ради Європи з оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (MONEYVAL), Євразійська група з протидії легалізації злочинних доходів та фінансуванню тероризму (ЄАГ), Егмонтська група підрозділів фінансової розвідки світу, Рада Європи та Європейська Комісія, Управління ООН з питань наркотиків та злочинності (UNODC), Світовий банк, Міжнародний валютний фонд, Організація з безпеки та співробітництва в Європі (OSCE), Організація за демократію та економічний розвиток (ГУАМ) та іншими міжнародними організаціями.

З метою покращення обізнаності у сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму у Європейському та Євразійському регіонах, Держфінмоніторинг використовувався у якості платформи проведення навчальних заходів для представників цих регіонів.

У 2014 році представниками Держфінмоніторингу представлено досвід України у сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму та покращено співробітництво на двосторонньому рівні у ході семінарів міжнародного рівня, які проводились за сприяння провідних міжнародних організацій.

Державна служба фінансового моніторингу України, відповідно до покладених на неї завдань, укладає міжнародні договори міжвідомчого характеру (Меморандуми про взаєморозуміння) з підрозділами фінансових розвідок іноземних країн. Держфінмоніторингом протягом 2003 - 2014 років підписано 69 угод про співробітництво з підрозділами фінансових розвідок іноземних держав.

У звітному періоді укладено 4 Меморандуми про взаєморозуміння з

підрозділом фінансової розвідки Республіки Індії, Центром фінансової розвідки Південно-Африканської Республіки, Службою фінансової розвідки Гернсі, Спеціальною слідчою комісією по боротьбі з відмиванням коштів Ліванської Республіки щодо співробітництва в сфері обміну інформацією, пов'язаною з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванням тероризму.

9.1.1. Співробітництво з Групою з розробки фінансових заходів протидії відмиванню грошей (FATF)

Протягом 2014 року представники Держфінмоніторингу брали активну участь у засіданнях та роботі FATF зокрема, у позачерговому засіданні FATF, Пленарних засіданнях FATF, засіданнях Контрольної групи FATF з питань міжнародного співробітництва (ICRG), засіданнях Регіональної контрольної групи FATF для Європи/Євразії (EERG).

У ході зазначених засідань було розглянуто практики перевірки імплементації країнами планів дій у сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, яка здійснюється Регіональною контрольною групою FATF для Європи/Євразії з моменту прийняття у лютому 2012 року нових Рекомендацій FATF та Стратегію FATF щодо взаємодії з приватним сектором і іншими зацікавленими сторонами. За результатами зустрічей підготовлено два публічні документи, що визначають юрисдикції, які можуть становити ризики для міжнародної фінансової системи.

Крім того, представники Держфінмоніторингу взяли участь у засіданнях Контрольної групи з питань міжнародного співробітництва, у ході яких, розглянуто питання щодо прогресу юрисдикцій, які знаходяться під моніторинговими процедурами.

9.1.2. Співробітництво з Егмонтською групою

Держфінмоніторингом на постійній основі здійснюється активне співробітництво з Егмонтською групою підрозділів фінансової розвідки країн світу. Зокрема, представники Держфінмоніторингу брали активну участь у діяльності Егмонтської групи, а саме у засіданнях Егмонтського Комітету, Регіональної групи, засіданнях Правової робочої групи, Операційної робочої групи, Робочої групи по залученню нових членів, Тренінгової робочої групи та Робочої групи з інформаційних технологій. З метою представлення інтересів України та країн Європейського регіону у сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, брали участь у різноманітних навчальних заходах.

Крім того, представники Держфінмоніторингу входять до складу багатьох Робочих підгруп Егмонтської групи та беруть участь у її проектах.

У ході зазначених засідань було розглянуто:

- оновлену інформацію стосовно підрозділів фінансової розвідки-кандидатів на вступ до Егмонтської групи підрозділів фінансової розвідки;
- питання взаємодії між підрозділами фінансової розвідки шляхом інформаційного обміну у сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму;

- питання імплементації нових стандартів Егмонтської групи підрозділів фінансової розвідки;
- оновлену інформацію щодо застосування Статутних документів Егмонтської групи підрозділів фінансової розвідки;
- справи, що були представлені для участі в конкурсі «Найкраща справа Егмонтської групи».

9.1.3. Співробітництво з Радою Європи /Європейською Комісією

На постійній основі триває тісне співробітництво Держфінмоніторингу з Комітетом експертів Ради Європи з оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (MONEYVAL). Протягом звітнього періоду під час засідань було розглянуто:

- календар діяльності MONEYVAL в рамках 5-го раунду взаємної оцінки MONEYVAL;
- Регламент 5-го раунду взаємної оцінки MONEYVAL;
- питання щодо перенесення 4-го раунду взаємної оцінки України MONEYVAL та дати проведення 5-го раунду взаємної оцінки України;
- інформацію щодо ініціатив з ПВК/ФТ в державах і територіях, що є членами MONEYVAL (круглий стіл);
- регламент 5-го раунду оцінки MONEYVAL, роботу MONEYVAL та шаблонів запитальників в рамках 5-го раунду взаємної оцінки MONEYVAL;
- інформацію про ініціативи інших міжнародних організацій;
- поняття типів та значення фінансового аналізу, який проводиться ПФР для правоохоронних органів;
- підходи, які використовують при аналізі повідомлень про підозрілі операції (ПФР адміністративного типу, правоохоронного типу, судово-поліцейського або змішаного типу);
- питання щодо потоків кримінальних коштів та визначення потенційних регіональних вразливостей;
- питання щодо відмивання доходів від організованої злочинності;
- питання щодо кримінального переслідування організованої злочинності у справах з протидії відмиванню коштів;
- питання щодо виявлення перешкод, які заважають отримувати обвинувальні вирокі третьої сторони у справах стосовно протидії відмиванню коштів;
- питання, які стосуються обвинувальних вироків третьої сторони та конфіскації у справах з протидії відмиванню коштів;
- питання стосовно організованої злочинності у фінансових установах: кримінальні переслідування, що мають на меті знищення зв'язків між керівництвом і власниками фінансових установ та організованими злочинними групами;
- типологічні дослідження та інші важливі питання, що стосуються типологічної роботи;
- схему щодо добровільного дотримання вимог податкового законодавства;
- майбутнє представництво у засіданнях FATF.

Протягом 2014 року тривало співробітництво Держфінмоніторингу з Європейською Комісією в рамках Інструменту технічної допомоги та обміну інформацією ЄК ТАІЕХ.

Так, протягом звітнього періоду, в рамках Інструменту технічної допомоги та обміну інформацією Європейської Комісії ТАІЕХ, представники Держфінмоніторингу з метою активізації двостороннього співробітництва та обміну досвідом в сфері боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму здійснили навчальні візити до компетентних органів Грецької Республіки, Французької Республіки, Королівства Іспанії, Республіки Австрія, Італійської Республіки та Федеративної Республіки Німеччина.

Зокрема було організовано та проведено два міжнародні семінари:

- «Відмивання коштів та інші фінансові злочини. Виявлення та розслідування фінансових злочинів на фондовому, валютному ринках та в страховому секторі» (м. Київ, 1-2 липня 2014 року);
- «Міжнародна практика створення спеціалізованого агентства з питань вилучення та управління конфіскованими коштами. Правове регулювання випадків спеціальної конфіскації, управління конфіскованим або арештованим майном в країнах Європи» (м. Київ, 3-4 липня 2014 року).

Наразі здійснюються підготовчі заходи щодо проведення семінарів і здійснення навчальних візитів до інших підрозділів фінансових розвідок Європейського регіону.

Інструмент технічної допомоги та обміну інформацією Європейської Комісії ТАІЕХ є дієвим механізмом налагодження співробітництва з відповідними компетентними органами держав-членів ЄС.

9.1.4. Співробітництво з Євразійською групою

Експерти Держфінмоніторингу на постійній основі беруть участь у засіданнях та заходах Євразійської групи з протидії легалізації злочинних доходів та фінансуванню тероризму (ЄАГ).

З 17 по 23 серпня 2014 року представник Держфінмоніторингу взяв участь у міжнародному семінарі у м. Сари-Ой, Киргизька Республіка на тему: «Злочинність у кіберпросторі та відмивання коштів».

У зазначеному заході взяли участь представники держав-учасниць та спостерігачів ЄАГ. Крім того, участь у заході взяли представники OSCE, Секретаріату ЄАГ.

На прикладі України було представлено роль Держфінмоніторингу у протидії кіберзлочинності на прикладі вдалих розслідувань та наголошено, що запорукою ефективної боротьби з кіберзлочинами є оперативність у виявленні фактів несанкціонованого доступу до банківських рахунків та передачі такої інформації до правоохоронних органів України та Держфінмоніторингу.

З 10 по 14 листопада 2014 року у м. Душанбе, Республіка Таджикистан, відбулось 21-ше Пленарне засідання та засідання Робочих груп ЄАГ на якому представник Держфінмоніторингу, в якості експерта з оцінки протидії

відмивання коштів та фінансування тероризму Киргизької Республіки, прийняв участь у відкритій частині Пленарного засідання ЄАГ. За результатами звіту Пленарним засіданням прийнято рішення про зняття Киргизької Республіки із процедур моніторингу ЄАГ.

Також, участь Держфінмоніторингу в якості спостерігача у діяльності Євразійської групи є залучення України до спільних досліджень ЄАГ, проведення спільних навчальних заходів, а також участь представників Держфінмоніторингу у взаємних оцінках ЄАГ країн-членів ЄАГ і роботі ЄАГ, так представник Держфінмоніторингу призначений на посаду співголовуючого Робочої групи з типологій.

9.1.5. Інші міжнародні заходи

Співробітництво з Організацією з безпеки та співробітництва в Європі (OSCE)

Протягом 2014 року продовжено плідне співробітництво Державною службою фінансового моніторингу України з Організацією з безпеки та співробітництва в Європі (OSCE). Держфінмоніторингом разом з Координатором проектів OSCE в Україні було реалізовано проект технічної допомоги «Зміцнення спроможності системи фінансового моніторингу України», який передбачав зокрема, розробку методології національної оцінки ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансування тероризму. Заключним етапом якої був спільний семінар OSCE та Держфінмоніторингу «Впровадження національної оцінки ризиків відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, як елементу державної політики детінізації економіки України», який було проведено 25 листопада 2014 року в м. Київ.

Проекти Організації з безпеки і співробітництва в Європі сприяють підвищенню рівня співробітництва між Держфінмоніторингом та державними органами України та покращенню якості фінансових розслідувань (на національному та міжнародному рівнях).

Участь представників України в міжнародних заходах, організованих в рамках співробітництва з OSCE є важливою, як з огляду обміну досвідом з метою поглиблення та набуття нових знань, так і для представлення України як держави, яка здійснює ряд важливих заходів з метою досягнення міжнародних стандартів у сфері боротьби з відмиванням доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму.

Співробітництво з ООН – Офісом з протидії наркотикам та злочинності (UNODC), Радою Безпеки ООН (РБ ООН), Контртерористичним комітетом (СТС), Організацією за демократію та економічний розвиток (ГУАМ).

Протягом звітнього періоду тривало тісне співробітництво Держфінмоніторингу з Офісом з протидії наркотикам та злочинності (UNODC), Радою Безпеки ООН (РБ ООН) та Контртерористичним комітетом (СТС).

Наприкінці 2013 року в Держфінмоніторингу відбулись експертні консультації в рамках візиту до України першого моніторингового візиту групи

міжнародних експертів Контртерористичного комітету (КТК) Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй (ООН) з метою оцінки стану імплементації Україною Резолюції РБ ООН 1373 (2001) «Про боротьбу з міжнародним тероризмом» та 1624 (2005) «Про запобігання підбурювання до терористичної діяльності».

Під час консультацій розглядалися питання щодо стану законодавчого та нормативно-правового забезпечення системи протидії легалізації (відмиванню) доходів та фінансуванню тероризму, механізми практичної реалізації Резолюції РБ ООН, зокрема у частині протидії фінансуванню тероризму, а також можливі напрямки співробітництва.

Держфінмоніторингом у I кварталі 2014 року опрацьовано проект підсумкового розгорнутого звіту результатів моніторингового візиту експертів Контртерористичного комітету (КТК) Ради Безпеки ООН та направлено до Міністерства закордонних справ України.

В рамках проекту «Зміцнення потенціалу держав-членів ГУАМ в сфері співробітництва на національному та регіональному рівнях в сфері протидії легалізації злочинних засобів, а також виявлення, розслідування, арешту і конфіскації доходів, отриманих злочинним шляхом», що реалізується Регіональним представництвом в Центральній Азії Управління ООН з наркотиків і злочинності (UNODC ROCA) спільно з Організацією за демократію та економічний розвиток (ГУАМ), з метою підготовки заключного звіту Держфінмоніторингом опрацьовано та направлено інформацію до Міністерства закордонних справ України.

Участь у інших міжнародних заходах

У період з 9 по 10 вересня 2014 року відбувся візит представників Держфінмоніторингу до м. Відень, Республіка Австрія з метою участі у П'ятій щорічній Конференції Мережі глобальних координаційних центрів на тему: «Інтегровані та продуктивні підходи з повернення активів», яка організована Підрозділом Інтерполу з питань боротьби з корупцією та фінансовими злочинами та Ініціативою щодо повернення викрадених активів (Ініціатива StAR) Світового банку та Управління ООН з наркотиків та злочинності (UNODC).

3 листопада 2014 року відбувся візит представника Держфінмоніторингу до м. Женева, Швейцарська Конфедерація, з метою участі в Арабському форумі з питань повернення активів на тему: «Ефективне використання каналів підрозділів фінансової розвідки».

У період з 8 по 10 грудня 2014 року представник Держфінмоніторингу взяв участь у Міжнародній конференції по боротьбі з корупцією, під час якого відбулось обговорення питань, пов'язаних із викликами у сфері протидії відмивання коштів та фінансування тероризму, яка проходила в м. Вашингтон, Сполучені Штати Америки.

9.1.5.1. Надання технічної допомоги іншим підрозділам фінансової розвідки

Протягом 2014 року експерти Держфінмоніторингу надавали технічну допомогу іноземним колегам в розбудові та вдосконаленні національних систем протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму в рамках Егмонтської групи підрозділів фінансової розвідки та Євразійської групи з протидії легалізації злочинних доходів та фінансуванню тероризму (ЄАГ).

9.2. Обмін інформацією з іноземними підрозділами фінансової розвідки

Держфінмоніторинг отримує від іноземних партнерів фінансову інформацію, яка може бути пов'язана з протиправною діяльністю. Це дозволяє у більш повному обсязі розслідувати складні транснаціональні схеми.

В 2014 році в рамках співробітництва зі 136 підрозділами фінансових розвідок (далі – ПФР), які всі є членами Егмонтської групи, з якими укладено Меморандуми про взаєморозуміння, протягом звітного періоду Держфінмоніторингом направлено 458 запитів до 136 ПФР іноземних держав та отримано відповіді на 395 запитів від 86 ПФР іноземних держав. Одночасно Держфінмоніторингом було отримано 251 запит від 55 іноземних ПФР, надано 253 відповіді до 53 ПФР іноземних держав.

Протягом 2014 року Держфінмоніторингом найбільш активний обмін інформацією, щодо відправки запитів здійснювався з ПФР: Латвії – 50, Кіпру – 34, США – 33, Великобританії – 27, Британських Вірджинських Островів (БВО) – 21, Австрії – 17.

Водночас, у 2014 році найбільшу кількість запитів отримано від ПФР: Великобританії – 28, США – 21, Польщі – 20, Австрії – 16, Латвії – 13, Кіпру – 9.

Протягом 2014 року Держфінмоніторингом проведено зустрічі з офіцерами зв'язку:

- по 4 – з представниками Посольства Сполучених Штатів Америки в Україні, Посольства Об'єднаного Королівства Великобританії та Північної Ірландії в Україні;
- 3 – з представниками державних органів Сполучених Штатів Америки;
- по 1 – з представниками державних органів Об'єднаного Королівства Великобританії та Північної Ірландії, Посольства Республіки Польща в Україні, державних органів Республіки Туреччини, Посольства Канади в Україні, Посольства Республіки Сербія в Україні, Надзвичайним та повноважним Послом та представниками Посольства Італійської Республіки в Україні.

В ході вищенаведених зустрічей були обговорені питання співробітництва у сфері боротьби з відмиванням коштів, кіберзлочинністю, співробітництва в сфері розробки та застосування санкцій до осіб, що підтримують і фінансують тероризм в Україні.

У період з 19 по 22 травня 2014 року (м. Будапешт, Угорщина) співробітники Держфінмоніторингу прийняли участь в семінарі для

користувачів мережі інформаційного обміну FIU.NET, а 5 – 7 листопада 2014 року відвідали м. Гаага, Нідерланди, з метою обговорення підключення Держфінмоніторингу до мережі FIU.NET.

10. ПЛАНИ НА 2015 РІК. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

I. Удосконалення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, зокрема шляхом імплементації нових стандартів FATF.

Реалізацію завдання передбачається здійснити шляхом:

- розробки проектів нормативно-правових актів з метою впровадження нового Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та імплементації стандартів FATF;
- погодження проектів нормативно-правових актів інших державних органів, необхідних для реалізації Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

II. Удосконалення міжвідомчої взаємодії між органами державної влади – учасниками національної системи запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Реалізацію завдання передбачається здійснити шляхом:

- підготовки проекту Стратегії розвитку системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення на період до 2020 року та подання його в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України;
- забезпечення проведення національної оцінки ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму на національному рівні, з урахуванням міжнародного досвіду;
- проведення на постійній основі засідань Ради з питань дослідження методів та тенденцій у відмиванні доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванні тероризму, як постійно діючого консультативно-дорадчого органу, утвореного Кабінетом Міністрів України;
- координації органів державної влади в ході виконання плану заходів на 2015 рік із запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

III. Участь в міжнародному співробітництві у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Реалізацію завдання передбачається здійснити шляхом:

- проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед учасників національної системи фінансового моніторингу щодо заходів у сфері боротьби з відмиванням коштів, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, а також щодо стандартів FATF;
- забезпечення ефективного співробітництва з міжнародними організаціями та установами в сфері протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;
- організації міжнародних навчальних заходів та обміну досвідом у сфері боротьби з відмиванням коштів, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;
- укладання міжнародних договорів міжвідомчого характеру з компетентними органами іноземних країн у сфері боротьби з відмиванням коштів, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення.

IV. Розвиток та вдосконалення єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Реалізацію завдання передбачається здійснити шляхом:

- розширення інформаційних ресурсів єдиної державної інформаційної системи;
- удосконалення інформаційної взаємодії з суб'єктами фінансового моніторингу;
- забезпечення захисту інформаційних ресурсів та підсистем єдиної державної інформаційної системи;
- модернізації технології обробки інформації.

V. Організація та координація роботи з перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів органів державної влади з питань фінансового моніторингу та працівників суб'єктів первинного фінансового моніторингу, відповідальних за проведення фінансового моніторингу, щодо боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення на базі Навчально-методичного центру Держфінмоніторингу України.

Реалізацію завдання передбачається здійснити шляхом проведення з використанням сучасних методик та технологій перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників та керівників підрозділів суб'єктів первинного

фінансового моніторингу, відповідальних за проведення фінансового моніторингу, а також спеціалістів органів державної влади у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

VI. Аналіз інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, або інформації, що може бути пов'язана з підозрою у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванні тероризму та фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення.

Реалізацію завдання передбачається здійснити шляхом:

- підвищення ефективності аналізу фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення або проведених за участю осіб, які публічно закликають до насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або зміни меж території або державного кордону України, та передачі відповідних матеріалів до правоохоронних та розвідувальних органів, згідно з компетенцією, та співпраці з правоохоронними органами з метою пошуку злочинних актів;
- дослідження методів та фінансових схем легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, а також доведення їх до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу.